

RŪPESČIAI IR REFERENDUMAI

Antanas Dundzila

Daugelis esame apstulbę, kad gegužės 23 d. referendumas Lietuvoje nepraejo. Tai politinis pralaimėjimas V. Landsbergiui bei lietuvių tautos interesus remiančioms grupėms, kurios prezidentinės institucijos įvedimą rėmė.

Išėivijoje daugelis taip pat kraipėme galvas, kam čia net du referendumai – vienas prezidento institucijos reikalui, o antras – dėl so vietų kariuomenės išvedimo iš Lietuvos. Ypač antrasis buvo didelė mįslė, nes visgi tokį klausimą iš vis kelti nepriklausomybę paskelbusiai tautai atrodė nesusipratimas.

Šių politinių ėjimų taktika pradeda aiškėti.

Prezidentinio valdymo buvo siekiama, nes susiskaldžiusi Aukščiausioji taryba nebepajėgia nė pakenčiamai dirbti. Parlamentarinių nesutarimų orbitoje, kaip kam puoti, aštrūs meteorai, skrajoja dideli, svarbūs rūpesčiai: tai Lietuvos Banko betvarkė ir dingę milijonai, vyriausybės krizė, krašto ekonominė padėtis, nežmoniškai išaugęs nusikaltimų skaičius, nuosavybių graibystas ir t.t.

Spėčiau, kad yra ir visai atviro sabotazo: DIRVOJE IV-30 d. skelbtas sovietų pasų išdavinių rusų kalba, pasirodo, gali būti vykdomas dėl Lietuvos Respublikos pasų knygelių neturėjimo. Sunku tikėti, bet tei-

Joninių nakties kasmetiniai laužai Kernavėje, pirmoje Lietuvos sostinėje. Dabar j ten Joninių švęsti kasmet susirenka didesni ir didesni jaunimo būriai.

giama, kad jau net tris kartus (taip, 3 kartus!) Lietuva užsienyje spausdino pasus. Tris kartus užsakyti pasai buvo sugadinti, netinkami naudojimui. Vieną kartą buvo atspausdintas ne PASAS, bet ASAS... Tai jau Lietuvos užsakovų, spaudos darbo sutarties, korektorių pareiga ir atsakomybė. Argi galima mokėti taip nemokėti? Argi nėra dokumentams spaudos specialistų? Tokiam žioplumui negana būti nemokša, čia jau reikia talento! Gi jei čia ne žioplumas, tai tyčioms daroma, tai sabotžas!

Taigi buvo rizikuojama be konstitucijos žengti į prezidentinį valdymą. Tokiam žingsniui irgi reikia pasiruošimo, nes čia baisūs pavojai: tik pagalvokime, kas būtų, jei prezidentu taptų čia nebandant minėti pavardžių, koks nors buvęs aparatininkas! Reikalo svarstyme bandė prisidėti ir išėivija, pvz., Į LAISVĘ (1992 Nr. 113, p. 61) tilpo Dr. A. Damušio atviras laiškas V. Landsbergiui. Eilė politinių partijų, tremtinių ir politinių kalinių organizacija (pastarąją tikrai

(Nukelta į 2 psl.)

LIETUVA ATĖNŲ TURNYRE

Lietuvos Olimpinių krepšinio rinktinė š.m. birželio mėn. 8-10 d.d. dalyvavo priešolimpiniame turnyro Atėnuose, Graikijoje ir užėmė antrą vietą. Lietuviai laimėjo prieš Italiją ir Prancūziją, o suklupo prieš šeiminkus.

Rungtynių rezultatai:
Lietuva – Italija 120 – 97
Graikija – Lietuva 83 – 81

Lietuva – Prancūzija 109 – 78

Dabar rinktinė išskrido į Ibizos salą Ispanijoje, kur susitiks su Anglijos, Bulgarijos ir Ispanijos rinktinėmis.

Olimpijadose kvalifikaciniai turnyrai prasideda Ispanijoje birželio 22 d. ir Lietuvos pirmas priešas bus Olandija. R. A. Gaška

LIETUVOS LAIVAI PER ATLANTĄ

1992 m. gegužės 3 d. iš Cadiz, Ispanijos, apie 170 būrinų laivų išplaukė minėti 500 m. sukaktį Columbo kelionės į naująjį pasaulį. Šioje regatoje dalyvavo laivai iš daugiau kaip 40 tautų, jų tarpe ir 2 laivai iš Lietuvos.

Po trumpo sustojimo Tenerife, Canarų salose, gegužės 10-13 laivai tęsė savo lenktynes siaučiant stipriems vėjams per Atlantą.

Greičiausias lenktynių laivas, 80 pėdų Maxis, atvyko pirmasis į San Juan Portorike pirmadienį gegužės 25 d. Jį sekė 10 dienų bėgyje mažesnieji laivai. Du Lietuvos laivai atplaukė penktadienį gegužės 29 d., įsirikiuodami į 10% greičiausių lenktynėse dalyvavusių laivų. Pirmas lietuvių laivas buvo "Lietuva" 59 pėdų ilgio su 6 vyrų įgula, vadovaujamas kapitono

Stepono Kudzevičiaus. 20 minučių vėliau atvyko antras laivas "Laisvė" 60 pėdų ilgio su 9 vyrų įgula, vadovaujamas kapitono Igno Minioto.

Po 3 dienų poilsio "Laisvė" atplaukė į St. Croix salą. Plaukdamiesi prieš stiprų vėją "Laisvės" jūreiviai pasiekė St. Croix salą birželio 3 d. nukeliavę 100 su viršum mylių per 24 valandas. Jų noras buvo aplankyti porą lietuvių laivų jūreivių ir jų artimųjų.

Birželio 6 d. "Laisvė", "Neringa Antra" 53 pėdų jachta vadovaujama kap. Benedikto Karaliaus ir "Jūrą" 38 pėdų vadovaujama kap. Jono Vakariečio kartu išpaukė aplankyti kitų Karibų jūrų salų. Jie drauge su kitais trimis lietuvių laivais, lietuviškom vėliavom pasi-puošę, 8-9 birželio grįž San (Nukelta į 9 psl.)

1992 m. gegužės mėn 16-17 d. L.T. S-gos ir Vilties Draugijos suvažiavimo – seimo metu, Floridoje, išrinkti į Vilties Draugijos valdybą nariai, savo pirmame posėdyje, birželio.-5-92, pasiskirstė pareigomis: sekančiai: Vytautas Maurutis – Vilties D-jos pirmininkas, Mečys Aukštuolis – 1-mas vicepirmininkas ir išdėininkas. Matilda Marcinkienė – 2-ji vicepirmininkė ir Vilties D-jos atstovė Chicagos miestui ir jo apylinkėms. Vladas Blinstrubas – 3 vicepirmininkas-Vilties D-jos ir Dirvos ūkinių reikalų tvarkytojas. Jonas Čitulis – valdybos sekretorius.

Girdėta iš Vilniaus

Balys Gaidžiūnas

• **POPIEŽIUS PAULIUS II, KAIP PRANEŠĖ APAŠTALIŠKAS NUNCIJUS, LIETUVĄ NUMATO LANKYTI 1993 M. LIEPOS MĖN. PIRMOJE PUSĖJE.** Jau dabar, turint tą žinią, Lietuvoje prasidės dideli pasiruošimai Popiežių labai iškilmingai sutikti.

• **IŠ LIETUVOS MUMS PRANEŠA,** kad dėl neveiklumo reikiama nebuvo pasiruošta prezidentinio posto įvedimo į Lietuvos respublikos vyriausybę, todėl ir pralaimėta. Dabar, birželio 14 d. referendumui, labai rimtai ruošiamasi ir tikimasi, kad bus dideliu procentu pasisakyta, kad svetima kariuomenė iš Lietuvos turi būti išvesta dar šiais metais.

• **LIETUVOJE PLAČIAI KALBAMA IR RAŠOMA, JOG SVETIMAS KARIUOMENĖS VADAI LABAI SUINTERESUOTI,** kad parlamentas ir vyriausybė peštųsi ir bandytų daryti perversmą. Tada svetimos kariuomenės išvedimą iš Lietuvos nespauštų ir Jeltsinas, kuris per daug palankus Lietuvai.

Svetimos kariuomenės vadai gerai žino, kad jie tokių gerų gyvenimo sąlygų niekur kitur negaus, kokias dabar turi. Todėl jie daro ir darys viską, kad čia ko ilgiau pasilikytų.

• **LIETUVOJE, KUR STOVI DABARTINĖS RUSIJOS KARIUOMENĖ,** nuolat pasitaiko tokių įvykių, kuriuos tos kariuomenės kareiviai ar karininkai specialiai išprovokuoja. Baltijos Valstybių Taryba padarė pareiškimą, kad Rusijos kariuomenės viršininkai į tai nekreipia dėmesio, todėl už tai kalti tie vadai ir juos, pagal Lietuvos įstatymus, reikia traukti baudžiamojon atsakomybėn.

• **LIETUVOJE, PO ILGO SLAPSTYMOŠI, PROKURATORAI PASIDAVĖ BUVUSIOS LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS ANTRASIS SEKRETORIUS VLADISLOVAS ŠVED-ŠVEDAS.** Pirmasis sekretorius Burokevičius dar tebeslapsto Rusijoje ir neseniai vykusiamе komunistų mitinge kalbėjo, kad jie Lietuvai visaip keršys, kad tik Lietuva savystoviai neišsilaikytų ir vėl būtų įjungta į naują, jų pramatomą, sovietų valstybę.

Suimtas V. Švedas yra kol kas paleistas už 10,000 rublių ir 2,000 dolerių užstatą. Daug kas mano, kad VI. Švedas tų pinigų išsižadės ir į teismą neprisistatys.

• **GEGUŽĖS PABAIGOJE PRIE AUKŠČIAUSIOS TARYBOS DURŲ PIKETAVO DVI GRUPĖS.** Tai Vilniaus miesto Sąjūdžio Taryba ir Lietuvos Laisvės Lyga. Abi siekia to paties, kad kairioji, dabar susimetusi parlamento dauguma, liautųsi siekusi perversmo. Tik ką reikia tuoj daryti, kad pažabojus kairiuosius, abi grupės nesutaria dėl metodų.

• **STATISTIKOS DEPARTAMENTO DUOMENIMIS,** iki gegužės 25 d. buvo apsėta 521, tūkst. hektarų dirvų, arba 81 proc. numatytą plotą. Sėja baigė Raseinių, Rokiškio, Tauragės, Jurbarko, Alytaus, Kauno, Akmenės rajonų žemės ūkio bendrovių nariai ir ūkininkai. Čia savaitės pradžioje buvo nudiirbta daugiau kaip 90 proc. pavasario darbų. Sunkiausiai sėja vyksta Šilutės, Mažeikių (52-54 proc.), Širvintų, Šiaulių, Telšių (61-65 proc.) rajonuose.

Jau pasodinta apie 19 tūkst. hektarų bulvių, arba apie 80 proc. numatytą plotą. Pasėta 24 tūkst. ha cukrinių runkelių (94 proc.) Baigiamos sodinti daržovės.

Nors dėl oro sąlygų šiemet sėja smarkiai vėluoja tačiau jau dabar aišku, kad dirvonuojančių laukų neliks, kad visos dirvos brandins derlių.

• **ŠIEMET, VYKDANT LAUKŲ PAVASARINIUS DARBUS,** daugiau pasirodė arklių, negu anksčiau buvo. Taigi arklys atgauna seną paskirtį. Ir tie arkliai, kaip iš nuotraukų matyti, labai gerame kūne. Vienas tokio arklio savininkas, paklaustas apie jo vertę, atsakė: – Kol pajėgsiu įsigyti motorinę darbo jėgą, mano arklys mane išgelbės nuo sunkių mokėjimo skolų.

• **BERNARDAS BRAZDŽIONIS,** kaip Lietuvos laikraščiuose buvo rašyta, Kaune yra atgavęs savo turėtą namą ir jame nori laikinai, o gal ir visą likusį gyvenimą, ten praleisti.

Tur būt bandymui, gegužės 23 d. Sandinavijos oro linija per Kopenhagą ir Vilnių, grįžo į Kauną.

B. Brazdžionis yra gimęs 1907-2-2, bet tebėra geros sveikatos.

• **GEGUŽĖS 29 D. KRISTIJOJO DONELAIČIO GIMTINĖJE** – Lazdynėlių kaime, įvyko rašytojo atminimo akmens atidengimo šventė, kurią surengė Donelaičio draugija.

• **"LIETUVOS AIDE" GEGUŽĖS 30 D. BUVO ATPASAKOJAMA MIN. PIRM. G. VAGNORIAUS KALBA SPAUDOS KONFERENCIJOJE,** vykusioje vyriausybės rūmuose. Iš jos aiškėja, kad G. Vagnorius atsisatydinimą įteikė kaip protestą dėl trugdymo dirbti valstybinį darbą ir skleidžiamus gandus, kad Lietuva Rusijai labai prasiskolinusi. Priešingai, Rusija ir Ukraina Lietuvai, už pristatytas prekes, skolingos net 8 – 10 milijonų rublių.

G. Vagnorius buvo visaip spaudžiamas atsistatydinimą atsiimti, bet jis atsisakė tai padaryti. Kaip dabar žinoma, jo atsistatydinimo troškę kairieji deputatai pralaimėjo pritrukę 3 balsų. G. Vagnorius toliau pirmininkaus.

• **"LIETUVOS AIDE", AR PAŽIŠTAME BALTIJOS JŪRĄ,** randame tokius duomenis: Baltijos jūros plotas 415,266 kva-

Tautinės Sąjungos seime visi seka svarstybų eigą. Nuotraukoje Ambasadoris A. Simutis su ponija, konsulas V. Čekanauskas, K. Milkovaitis, antrojo eilėje inž. J. Jurkūnas ir kiti.

RŪPESČIAI IR REFERENDUMAI

(Atkelta iš 1 psl.)

galima pasitikėti), tvirtai rėmė ir prezidentinio valdymo ir kariuomenės išvedimo referendumo reikalą. Taip pat buvo numanoma, kad referendumą pravesti nebus lengva. Kad priviliojus žmones prezidentinio valdymo referendume dalyvauti, kilo mintis teikti ne vieną prezidentinio valdymo klausimą, bet du: prezidentų valdymą ir koki nors žmo-

nėms aiškiai norima reikalą. Tuo aiškiai norimu reikalu tapo rusų kariuomenės iš Lietuvos išvedimas.

Ruošimosi referendumui eigoje tačiau politinis gyvenimas nestovėjo vietoje: tie du klausimai buvo atskirti. Dėl pirmojo klausimo tauta pasisakė gegužės 23, o dėl antrojo balsuos birželio mėnesį. Divide et impere – yra romėnų nukalta išmintis,

dratinių kilometrų. Didžiausias gylis – 459 metrai, o vidutinis – 52,3 metrai. Tarp Baltijos ir Šiaurės jūrų nuolat keičiasi vanduo. Kasmet keičiasi po 2 tūkstančius kvadratinį kilometrų, o visas Baltijos jūros vanduo pasikeičia tik per 20 - 25 metus. Neoli Baltijos jūros gyvena 16 mil. žmonių. Jūros vanduo išyla per kovo – rugpiūčio mėnesius. Laivai į Baltijos jūrą patenka Danijos sąsiauriu ir Kilio kanalu. Per metus Danijos sąsiauriu ir Kilio kanalu praplaukia 92 tūkstančiai laivų.

• **ŠIA SAVAITĘ VILNIAUS RADIJAS CLEVELANDO RAJONE NEBUVO GIRDIMAS** dvi dienas, o dar dvi dienas taip silpnai, kad nieko negalėjai suprasti. Žinias iš Lietuvos rinkom be Vilniaus radijo patarnavimo.

• **DOLERIO KURSO LIETUVOJE,** jau antras mėnuo svyruoja tarp 120-124 rubliai už viena dolerį. Norintieji dolerius pirkti, už vieną dolerį moka 140 rublių. Taigi pirkimo ir pardavimo skirtumas labai didelis.

LIETUVOS MIESTŲ TELEFONŲ KODAI

(Sukti 001 + 7 + čia esantį miesto kodą + asmens telefono nr.)

Naujoji Akmenė ...	01295	Panevėžys	01236
Alytus	01235	Pasvalys	01271
Anykščiai	01251	Plungė	01218
Birštonas	01210	Prienai	01249
Biržai	01220	Radviliškis	01292
Druskininkai	01233	Rasainiai	01228
Elektrėnai	01237	Rokiškis	01278
Gargždai	01240	Skuodas	01216
Ignalina	01229	Sniečkus	01266
Jonava	01219	Šakiai	01247
Joniškis	01296	Šalčininkai	01250
Jurbarkas	01248	Šiauliai	01214
Kaišiadorys	01256	Šilalė	01269
Kaunas	0127	Šilutė	01241
Kelmė	01297	Širvintos	01232
Kėdainiai	01257	Švenčionys	01217
Klaipėda	01261	Tauragė	01246
Kretinga	01258	Telšiai	01294
Kupiškis	01231	Trakai	01238
Lazdijai	01268	Ukmergė	01211
Marijampolė	01243	Utena	01239
Mažeikiai	01293	Varėna	01260
Molėtai	01230	Vilkaviškis	01242
Nida	01259	Vilnius	0122
Pakruojis	01291	Zarasai	01270
Palanga	01236		

"Skaldyk ir valdyk"...

Kai šias eilutes skaitysite, bus žinomi ir to atskirtojo, antrojo referendumo rezultatai. Tas antras referendumas, pats vienas, yra nereikalingas, nlogiškas. Neduok Dieve, pusė žmonių gal vėl nedalyvaus, o visoki skeltanagai (– terminas iš kalinio ir katorganinko Liudo Dambrasko atsiminimų knygos) paduos apčiuopiamą balsų skaičių už sovietinės kariuomenės "draugišką brolišką" pasilikimą Lietuvos teritorijoje... Kas tada?

Bendro abiejų klausimų referendumo reikalu Povilas Varanauskas padarė pranešimą Aukščiausioje Taryboje apie gegužės 2 d. prie Kauno įvykusį buvusių rezistencijos dalyvių susirinkimą. Susirinkimo dalyviai reikalavo abu klausimus tau tai teikti kartu ir prašė Aukščiausiąją Tarybą išskyrimo į du referendumus klausimą persvarstyti.

Suvažiavimas taip pat kreipėsi į visas tremtinių ir politinių kalinių organizacijas, skatino atsiriboti nuo anksčiau remtų deputatų, trukdančių tokiam šio reikalo sprendimui. Net sakytą, kad, neišsprendus šio klausimo norima prasme, imtis iniciatyvos dėl Tautos (parašyta didžiąja raide) nepasitikėję Aukščiausiąja Taryba išreiškimo arba visų neremtinų deputatų atšaukimo.

Čia minėtame suvažiavime, tarp kitų, dalyvavo buvęs parizanas ir politinis kalinys, dabar Clevelande gyvenantis Povilas Pečiulaitis, "Lakštingala". Prieš kurį laiką DIRVOJE skaitėme Lakštingalos pareiškimą, kuriame jis paskelbė apie Daurmanto – Skrajūno – Juozo Lukšos paskutinį žygį, kurio metu Lukša buvo išduotas ir nukautas. To žygio metu Lakštingala Lukšą lydėjo. Reikia tikėtis, kad į JAV grįžęs P. Pečiulaitis – Lakštingala mūsų visuomenę plačiau informuos.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA TEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 • 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: BALYS GAIDŽIONAS
DIRVA (USPS 157580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription per year \$30.00 • Single copy 65 cents.
Prenumerata metams \$30.00, pusl metų \$17.00 • Atskiro numerio kaina 65 centų •
Straipsniai pasirašyti pavardė, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę
• Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

VĖL PRAVES SEMINARĄ LIETUVOJE

Danguolė Vodopalienė

Gegužės 30 d. gražus būrys APPLE organizacijos narių suvažiavo į Fontbonne Academy, Bostone, kad aptartų šios vasaros seminarą Lietuvoje; susipažinti su jo dienotvarkė ir sudaryti šandieninius ir tolimesnius APPLE planus.

APPLE direktorė Vaiva Vėbraitė atidarė suvažiavimą ir trumpai paminėjo APPLE įsisteigimo istoriją, kada Lietuvos Kultūros ir Švietimo Ministro, Dariaus Kuolio atsilankymo proga 1990 m. Amerikoje, diskutuojanti švietimo padėti Lietuvoje, gimė idėja surengti seminarą Lietuvos mokytojams Vilniuje.

Taip pirmas seminaras įvyko 1991 m. vasarą ir prasidėjo gražus bendravimas tarp mokytojų šioj ir anoj pusėj Atlanto. Buvo pradėta bendra kalba apie idėjas, metodus, dėstomus dalykus, auklėjimą. Seminaras praėjo su dideliu pasisekimu ir Lietuvos mokytojų susidomėjimu. Praeitų metų rudenį, ministras Kuolys pakvietė APPLE organizaciją vėl surengti panašų seminarą. Tad pernai prasidėjo šio seminaro planavimas.

Direktorė Vaiva Vėbraitė pasidžiaugė, kad APPLE narių skaičius sparčiai auga ir kad dabar biuletenio tiražas jau pasiekė 600 egzempliorių. APPLE organizacija kinta ir savo struktūroje, einama per procesą, kad įsigytume "non-profit" statusą. Taip pat yra sudaroma septynių direktorių taryba. Atskirom funkcijom atlikti yra skiriami asmenys, kaip pavyzdžiui, Dalilė Polikaitienė vadovauja naujų narių ir jų pasiūlymų įvertinimo skyriui ir koordinuoja jų paskyrimą su Kultūros ir Švietimo ministerija.

Šiais metais, APPLE seminaras bus pravedamas ne tik Vilniuje, bet ir Šiauliuose, o penktą savaitę net ir Klaipėdoje. Koordinatoriais tarp šių vietovių buvo

pakviesti Regina Petrauskienė, Ramunė Dainorienė ir Julius Vėblaitis. Zita Krokienė koordinuoja visą technikinį 1992 m. seminaro organizavimą.

Direktorė Jūratė Krokytė painformavo suvažiavusius, kad pirmasis seminaras Vilniuje, buvo specialiai įvertintas dr. Katherine Baker dar praeitą rudenį, ir kad į šių metų seminaro programą jau yra įtraukta kas buvo pasiūlyta Lietuvos mokytojų, kurie dalyvavo įvertinime. Taip pat įtraukti Kultūros ir Švietimo Ministerijos pageidavimai.

Direktorė Jūratė Krokytė pranešė, kad šis seminaras bus taip pat įvertinamas prieš pradedant ir užbaigus. Įvertinimas bus pravedamas pavartojant anketas, diskusijas klasėse ir suvažiavime po seminaro, rudenį.

APPLE tikslai pasilieka tie patys, tai yra dalintis informacija su Lietuvos mokytojais, sužinoti jų pageidavimus, rūpesčius. Svarbiausia, suteikti mokytojams kuo naujausią informaciją, kad jie galėtų pasisavinti kas jiems yra reikalinga teorijoj ar dėstymo metodologijoj. Svarbu sudaryti sąlygas, kad būtų galima iškelti pačias svarbiausias problemas su kuriom mokytojai susiduria Lietuvoj. No rima pavaizduoti kaip tas problemas galima išspręsti koordinuojant patyrusių mokytojų ir mokyklų administratorių pasiūlymus, išvadas ir davinis per bendras diskusijas. Taip pat pasidailinti žiniom kaip traktuoti mokinį kaip individą, su jo individualiais reikalavimais ir individualiais sugebėjimais. Direktorė Jūratė priminė, kad labai svarbu išvystyti glaudžią komunikaciją tarp mokytojų, administratorių ir Kultūros ir Švietimo Ministerijos pareigūnų. Todėl APPLE siūlo

KAS GI VYKSTA LIETUVOJE?

Rasa Rastauskienė,
AT deputatė, Tautininkų frakcijos narė

Dažnas lietuvis, gyvenantis toliau nuo Lietuvos, o kartais ir čia pat esantis, klausia – kas gi atsitiko, kodėl, užuot ėję kartu, sukilote ir nebesuprantate vienas kito?

Tam, kad geriau suprastume kas vyksta, privalome apžvelgti ne tik Lietuvos, bet ir visų iš sovietijos "glėbio" išsivadavusių šalių padėtį, ypač tų, kurios tiesiogiai įėjo į Sovietų sąjungos sudėtį. Tose šalyse komunistinės kolaboruojančios jėgos buvo gana stipriai išsikeroję, vienaip ar kitaip į sovietinę sistemą buvo įtraukta ir daug Lietuvos žmonių. Dalis jų, po nepriklausomybės atstatymo, nuo širdžiai įsitraukė į nepriklausomos Lietuvos kūrimą, nesivaikydami geresnės padėties naujos valdžios struktūrose. Kita, didesnė dalis, pasivadino naujais pavadinimais. Politikoje, pavyz-

tamprių asmeninių ir profesinių ryšių palaikymą tarp mokytojų čia Amerikoje ir Lietuvoje, ir supažindinti kiek galima daugiau visuomenę su švietimo problemom Lietuvoje ir surasti būdą kaip mes galėtumėm palengvinti tų problemų išsprendimą. Buvo pasiūlyta talkinti informacija, mokslinėm knygom, profesinių žurnalų užsakymu mokyklom ir bibliotekom, literatūriniais veikalais anglų kalba, kurių Lietuvoje dar nėra.

Šiomet seminare dalyvauja 77 įvairių rūšių specialistai dėstytojai. Laukiama virš tūkstančio Lietuvos mokytojų. Seminaras vyks nuo liepos mėn. 13-tos iki rugpjūčio mėn. 14-tos.

Vakare, APPLE suvažiavimo dalyvius globojo, linksmino ir šokdino Bostono Lietuvių Piliečių Klube bostoniečiai. Nuoširdi padėka priklauso suvažiavimo rengėjams ir globėjams.

Kas nuostabiau kas APPLE nariai, tiek lietuviai tiek amerikiečiai, yra tokie entuziastiškai nusiteikę žmonės, pasišventę savo pasirinktam keliui. Daugumas jų yra mokytojai ir jie savo laisvą laiką aukoja LIETUVAI! Ne vienas iš jų ir kelionę padengia savo lėšomis, dar nuveždami daug brangių dovanų Lietuvos mokyklom, kaip įvairios aparatūros ir vertingų vadovėlių.

džiui, į KPSS, LKP, po to – į LDDP (Lietuvos demokratine darbo partiją). Ekonomikoje – partijos turtą perdavė į 1) spaudos leidinius – "Tiesą", "Lietuvos rytą", buv. "Komunistą" ir kt.; į uždaras akcines bendroves, per kurias, panaudoja Komunistų partijos sukauptą valstybės turtą, kaip pradinį kapitalą, padarė turtingais savus žmones ir per juos pasirodė valdyti būsimų valdžių struktūras. Taigi, su komunistine valdžia kolaboravusių jėgų grįžimas į valdžią visai realus, tuo labiau, kad aplinkinėse šalyse tai jau įvykė arba vyksta dabar.

JAV gyvena daug žmonių, puikiai prisimenančių, kaip Sovietų Sąjunga visą laiką norėjo turėti sau palankia valdžią dar tarpukaryje ir kaip, pasinaudojusi kai kuriais visomis valdžiomis nepatenkintais inteligentais, įgyvendino savo norus 1940-aisiais.

Labai panašūs dalykai vyksta ir dabar. Prokomunistinėms jėgoms, nuo pat kovo 11-osios kaišiojusioms pagalius į nelengvai riedantį Nepriklausomybės ratą, pavyko į savo pusę patraukti nemažą dalį deputatų. Kaip tai atsitiko – nulėmė daug priežasčių.

Valstybės kontrolierius K. Uoka įsitikinęs, kad nemaža dalis jų paprasčiausiai įvairiais būdais buvo papirkti, kitiems, bent jau mano nuomone, buvo pažadėti konkretūs postai būsimosios kairesnės vyriausybės ir todėl, jų manymu, galima spjauti į ne tik buvusius bendražygius, bet ir į rinkėjus.

Nereikia atimesti, kad tebeveikia ir didžiosios kaimynės slaptosios tarnybos. Beje, toli gražu ne paskutinį vaidmenį vaidina ir tebestovinti Lietuvoje Rusijos kariuomenė – tiek ji, tiek Rusijos vadovybė suinteresuota,

kad sukalbamesnė valdžia leistų jiems pabūti čia kuo ilgiau.

Dar viena, bene svarbiausia priežastis – ekonominė Lietuvos žmonių padėtis. Visiškai aišku, kad ekonomika dar kurį laiką negerės. Dėl apsunkintų finansinių atskaitymų su Rusija gali sustoti daugelis žmonių, o tai išmes į gatves daugybę bedarbių. Nors tokie reikalai neišvengiami ir kaimyninėse valstybėse, bet būsimi rinkėjai tikriausiai bus nepatenkinti ta valdžia, kuri atvedė į tokią, neišvengiamą padėtį. Magmatiškai ir savo politine ateitimi besirūpinantys politikai tai puikiai suvokė ir mielai šoko į opozicijos glėbį – kritikuoti visada lengviau. Taigi, įvertinę šiuos faktorius ir aplink Lietuvą vykstančius procesus, galite patys pasidaryti išvadą – kas gi vyksta Lietuvoje.

Pagal Lietuvos Konstituciją Lietuvos Parlamente yra 141 deputatas. Tai vadinamoji Aukščiausioji Lietuvos valdžia. Deja, nepavykus priimti įstatymo dėl Prezidento institucijos, aukščiausioji Lietuvos valdžia dar kuri laiką ir priklausys net 141 žmogui iš karto, politiniai vėjai priklausys nuo šių žmonių sugebėjimo susisąjoni ar, atvirkščiai, nuo jų noro žaisti politinius azartinius žaidimus.

Dabartinė situacija yra tokia, kad iš buvusios Parlamento daugumos, išlaikiusios visus sunkumus iki Lietuvos pripažimo, dalis deputatų pasislunko į kairę. Tai įvyko po to, kai maža Sąjūdžio deputatų grupelė, Tautos pažangos frakcija, įvairių priežasčių vedina, perėjo į koaliciją su kairiosiomis, prokomunistinėmis jėgomis.

Tai būtų galima laikyti įprasta politine kova dėl valdžios, jei Lietuvos situacija būtų panaši į dešimtmečiais ar net šimtmečiais savo nepriklausomybę ir demokratiją skaičiuojančią valstybę.

(Bus daugiau)

ALTS NARIAMS, RĖMĖJAMS IR JŲ ARTIMIESIEMS KVIETIMAS

Šokių šventės proga į Chicago atvykusių ir šeimininkų susitikimas – pabendravimas bei vakarienė įvyks Lietuvių Tautiniuose Namuose, Chicagoje, 6422 S. Kedzie Ave. (šeštadienį) liepos 4 d. Pradžią 7 val. vak.

Informuotis ir registuotis tel.: 1-708-499-2172

ALTS Chicagos skyriaus Valdyba

Iš ALTS-gos**Dvidešimt antrojo seimo****PIRMASIS DARBO
POSĖDIS****Jurgis Janušaitis**

Darbo posėdyje įprastinė tvarka. Komisijų sudarymai ir pranešimai. Bet be to negali apseiti nei vienas seimas.

Sąjungos vicepirmininkė Rūta Sakienė pakviečia darbo prezidiuman Antaną Mažeiką, Juozą Rentelį ir Brutenį Veitą. Jie pakaitomis pirmininkavo darbo posėdžio metu.

Sudaromos komisijos: Registracijos ir mandatų komisija – Karolis Milkovaitis, S. Vaškienė, O. Šiaudienė. Nominacijų komisiją sudaro Vytautas Abraitis, Antanas Jonaitis ir Birutė Anaitienė. Nutarimų – Vaclovas Mažeika, Juozas Šulaitis ir Petras Lanys. Komisijas sudarant pirmininkavo A. Mažeika.

Laikas negaišinamas. Skubama prie Sąjungos valdybos pranešimų. Vadovauja Brutenis Veitas. Sąjungos pirmininko dr. Povilo Švarco pranešimą, jam neda lyvaujant, skaitė vicepirmininkė Rūta Sakienė. Sąjungos valdyba dirbo gerai. Turėjo 23 protokoluotus posėdžius išleido 5 aplinkraščius skyriaus nariams. Pasitraukus Naujosios Vilties redaktoriui Vytautui Abraičiui, buvo bandoma surasti naują redaktorių, deja nepavyko, o pasiūlymas Naująją Viltį Lietuvon kelti taip pat nepavyko.

Dirvos 75 metų sukakties proga buvo aplankyta Sąjungos skyriai, o Irenos Kriaučeliūnienės dėka praveistas sėkmingas vėjus Dirvai paremti. Dalyvauta skyriuose minint Dirvos sukaktį. Dirvos redaktoriui Vytautui Gedgaudiui pasitraukus iš redaktoriaus, buvo padėta daug pastangų surasti naują redaktorių Balį Gaidžiūną.

Dalyvauta Lietuvoje Tautininkų sąjungos suvažiavime. Ten pirmininkas dr. Povilas Švarcas ir vicepirmininkė Rūta Sakienė turėjo progos pasitarti su naujai išrinktu Tautininkų Sąjungos pirmininku Rimantu Smetona ir kitomis frakcijomis, dalyvavo AT posėdyje ir pirmininkas tarė žodį.

Buvo pakviesta Tautininkų frakcijos AT atstovė Rasa Rastauskienė Amerikon ir čia suorganizavo keliuose skyriuose su ja susitikimus. Lankė skyrius, dalyvavo korp. Neolituania suvažiavime, Amerikos Lietuvių

Tarybos ir Tautos fondo suvažiavimuose. Skyrių narius liečia amžiaus našta ir tuo silpnėja veikla. Tenka pasidžiaugti, kad ALT S-ga per tiek metų išlaikė veiklą, kad atsikūrė Lietuvoje Tautininkų Sąjunga. Dėkojo savo valdybai, skyriams ir visiems nariams už gražų bendradarbiavimą ir gyvą veiklą.

Na, o kaip Sąjungos finansai. Apie juos pranešimą padarė išdininkas Ramūnas Bužėnas. Paminėjo didesnes išlaidas: Duota Liet. Taut. Kultūros Fondui 15,000 dol; Lietuvos Tautininkų Sąjungai 8,541.00 dol. Kelionėms išleista 5,091.00 dol., nors vicep. Rūta Sakienė visas keliones atliko savo lėšomis; XXI jam seimui ruošti 2,355.00 dol; XXII-jam 1,826.00 dol; Lietuvos ambasada Washingtone 1,000.00 dol. Viso Sąjungos valdyba išleido 36,760.00 dol. Turėjo ir pajamų ir dabar kasoje turima 28,744.00 dol. Palyginus ankstyvesnius veiklos metus, izdas, atrodo, mažėja.

Kontrolės komisijos trumpą pranešimą padarė Ignas Vileniškis. Knygos, atskaitomybė vedama tvarkingai. Pastabų nėra. Padėka išdininkui.

Garbės teismo pranešimą paskaitė Teodoras Blinstrubas: teisme bylų neturėta, gerai sugyventa. Puiku, taip reikia.

Darbo posėdžio pirmoji dalis vyko sklandžiai, užbaigta kiek anksčiau, todėl seimas nutarė posėdį tęsti ir išklausti numatytų gegužės 17 d. posėdyje pranešimų.

Lietuvių Tautinio Sąjūdžio pranešimą padarė inž. Eugenijus Bartkus. Esą pasikeitė Tautinės Sąjungos veiklos uždaviniai, pasikeitę sąlygos. Nebėra pasauliniu mastu organizuoto tautininkų ryšių. Sąjūdis turėtų užbaigti irgi savo veiklą, ypač kad savo veiklą baigė Vlikas, kuriame LT Sąjūdis buvo atstovaujamas. Sąjūdžio veiklos tęstinumą galėtų perimti ALT S-ga.

Ilgesnį laiką Vlike Sąjūdis buvo atstovaujamas. Atstovu, berods, buvo Vaclovas Mažeika. Teodoras Blinstrubas siūlo nesiskubinti Sąjūdį likviduoti, ateis laikas savaime, jis mirs natūralia mirtimi. Teodoras

Pirmam darbo posėdžiui vadovauja Antanas Mažeika, Juozas Rentelis ir Brutenis Veitas.

Blinstrubas su Vaclovu Mažeika ir buvo Sąjūdžio atstovai Vlike. Dėl Lietuvių Tautinio Sąjūdžio likimo sprendimai nepadaryti.

Tęsiant pranešimus buvo paliestas ir Naujosios Vilties žurnalo klausimas. Atsisakius N.V. redaguoti Vytautui Abraičiui, buvo iškėlę sunkumai, ieškant naujo redaktoriaus. Idėja nepavyko. Seimas prašė Vytautą Abraitį sugrįžti prie Naujosios Vilties redagavimo, tačiau konkretaus atsakymo negauta. Šis klausimas dar iškils ir Vilties draugijos suvažiavime.

Naujosios Vilties išdininkas Oskaras Kremeris aptarė NV 23 Nr. išleidimo problemas. Pajamų turėta 7703.00 dol. Išlaidų 5429.00 dol. Likutis 2274.00 dol. Taigi dar kasoje pinigų NV leidimui yra, tik reikia redaktoriaus. Inž. Jonas Jūkūnas siūlė, kad Vytautas Abraitis, viešėdamas Lietuvoje, patyrinėtų ir NV leidimo galimybes Lietuvoje. Po šių svarstymų sekė ALT S-gos skyrių pirmininkų ar jų atstovų veiklos pranešimai.

Pranešimus padarė: Chicagos skyr. Matilda Marcinkienė, Los Angeles L. Mažeikienė, St. Peterburgo –Antanas Jonaitis, Bostono Juosas Rentelis, Daytona Beach –Jurgis Janušaitis, Clevelando Matulionis.

Veiklos pranešimai pa-

našūs. Skyriai esamose sąlygose veikė ruošdami šventes, minėjimus, rinkta aukos, remti vajai, fondai, dalyvauta demonstracijose, nariai aktyviai dalyvauja ir kitų organizacijų veikloje. Deja buvo girdėti ir liudnų gaidų-skyriuose nariai mažėja, išeina amžinybėn, sensta, ne pajėgūs veikloje, nebegali keliauti, todėl net iš 17 skyrių tesusilaukta tik 6 skyrių pranešimų. Tačiau veiklesnieji skyriai veiklą išvysto,

sugeba net išlaikyti narių skaičių.

Dėl veiklos pranešimų didesnių diskusijų bei klausimų nekilo.

Su skyrių pranešimais ir buvo baigtas gegužės mėn. 16 d. darbo posėdis, o po trumpos pertraukos jau vyko Lietuvių Tautinio Kultūros fondo suvažiavimas. Apie suvažiavimus pakalbėsime sekančiame reportaže.

(Bus daugiau)

5-20-92

ŠUOLIAI Į ŠVIESESNĘ ATEITĮ

1980-ji dešimtmetį atžymėjo šie išradimai: kompaktinis diskas (CD), faksimilė (fax) perdavimo mašina arba lastelinis (cellular) telefonas.

O šiame dešimtmetyje sulaukėme Intersource Technologies bendrovės pagamintos elektros lempučių (E-lamp). Mes žinome, kad pirmosios elektros lempučių išradėjas yra Thomas Alva Edison. Jo lempučių pagrindas yra vielė, kuri iki baltumo elektros srovės įkaitinta, duoda šviesą. Tačiau tokia lempučių tarnauja nuo 750 iki 1500 valandų, t.y. apie 6 mėnesius (naudojant 4 val. į parą). Edisono išrastas lempučių tenka gana dažnai keisti.

Birželio 1 d. Columbus, Ohio, metiniame Edisono Elektros Instituto suvažiavime buvo pademonstruota In-

tersource Technologies išbandyta nauja "E-lempa", kurioje nėra dažnai perdegančios vielukės. Jos viduje esanti elektromagnetinė spirālė sukelia aukšto dažnumo radijo bangas, kurios iš ten esančių gyvsidabrio dujų sukelia nematomą šviesą. Lempučių iš vidaus yra padengta fosforo sluoksniu, kuris atspindi nematomą šviesą ir tuo sukelia žerėjimą.

"E-lempa" tarnaus nuo 15,000 iki 20,000 valandų arba nuo 10 iki 14 metų (naudojant 4 val. į parą). Elektros energijos sunaudojimas: Edisono lemputei – 100 vatų, o "E-lempai" – 25 vatai, kurie pateikia tą pačią šviesą kaip ir Edisono lempučių, kuri sunaudoja 100 vatų srovę. Operavimo išlaidos šiom dviem lemputėms: pirmajai (Edisono) 2.6 centai 4 valandoms, o naujai tik .64 cento 4 valandoms.

Tas viskas keltų vartotojų entuziazmą, bet dabartinę (Edisono) lempučių galima nupirkti už \$2, o už naująją (E-lamp) reikės mokėti \$10 iki \$20. Toks pradinės kainos skirtumas tuo tarpu mus visus atbaido.

Naujoji E-lempučių pasirodys krautuvėse 1993 metais. Apšvietimas JAV-bėse, Europoje ir Japonijoje šiuo metu sunaudoja apie ketvirtį visos elektros energijos.

Ger.J.

Inž. E. Bartkus daro pranešimą apie Lietuvių Tautinį Sąjūdį.

Liudas Dovydenas NAKTYS KARALIŠKIUOSE SUSITIKIMAS SU STIRNA

(Pabaiga)

Kad būtų ne taip graudu ir baisu, aš stengiuosi atsiminti, ką man motina pasakojo apie medžių kalbas.

Taigi buvo Liepčiūnų miške dvi senos liepos ir tūkstantmetis ąžuolas. Kiek metų turėjo savo šakose ir šaknyse sena liepa, vadinama Dvišakė, kas gi galėtų pasakyti, kaip niekas nežinojo, kiek metų šakose vėjai ošia antros liepos, vadamos Storulė. Tai jos kartą ir kalbėjo.

– Tu miegotum, tu sustingtum, jei tavo šakų nepajudintų vėjas, vėjas laisvas kaip žodis, – kalbėjo Dvišakė. – Jis atlekia iš arimų ir kalba tau, kur yra grūdas, kur pro sėjėja pirštus į žemę aukso srovelėmis teka naujas gyvenimas, kur pakels savo gležną galvą naujas diegas ir jį pasveikins pirmasis keleivis – vėjas.

Atlekia vėjas iš pievų, kur šienploviai galanda dalgius ir kerta galvas purienos suvytusiam liemeniui ir tik pražydušiam dobilui, kur dalgių daina plaukia ir plaukia, banguodama pradalgių bangomis. Ir tai skelbia vėjas, užsukęs viešnagėn į dainuojančias pievas.

Atlekia vėjas nuo medžių viršūnių, ir jis kalba, kas plaukia medžių viršūnėmis, kokie šalies vargai ir dejonės pasiekia medžių šerdis, bet nepasiekia žmogaus karštos plakančios širdies. Kalba vėjas apie paukščių giesmes ant šakų ir šakelių, kurių negirdės širdys, išguitos tolimon svečion šalin. Kalba vėjas apie girias, kurias iškirto svetima gobši ranka, nutildžiusi girių ošimą ir paukščių giesmes.

Dabar prabilo Storulė, šimtametė liepa, ant savo šakų tūkstančius paukščių supavusi, daug giedrų ir darganų savo amžiuje mačiusi ir prasiūbavusi.

– Aš lenkiu galvą lietui, aš myliu aušrą lietingą, aš myliu gaivinančią rasą, – kalbėjo Storulė, liepa šakotoji. – Kai tavo veidą padengia laukų ir vieškelio dulės, kai tu savo akimis dul-

kių debesyse paklysti, tada ateina lietus, jo sidabrinės čiurkšlės perlieja šakas ir šakytes, ir tu vėl regi šviesų ir skaisčių vidurdienį, tu gyveni skaisčios dienos gyvenimą. O kai ir lietus tavo širdies neatgaivina, tada ateina audros liūtys, tave perlieja iki širdies, tu permirsti iki paskutinės šakelės. Ir tu tada vėl gyveni, kaip gyvenama po šita mėlyna dangaus platybe ir po grigo Ratais.

Paskutinis prabilo ąžuolas, kurio šakose šimtmečiai ošė, ant jo šakų kardus kabindavo Mindaugo vyrai, o po jo šakomis vaidilos giesmės giedojo, mėlynų kaspinu kilo į dangų Krivių Krivaičio šventoji ugnis, po jo šakomis poilsio ieškojo keleivis, skerdžius ir karys.

– Kai ateina žmogus, žemės ir mėlynių valdovas, tada aš jam savo amžių amžių šakomis ošiu giesmę ir kalbu praeitį, kalbu ateitį, kalbu, ko nieks nepasakys, nepakartos, – kalbėjo ąžuolas senelis. – Amžių godos ir paslaptys po mano šakomis, ir tai žino jis, žemės ir mėlynių valdovas – žmogus. Ir kai žvilgantis kirvis suduos į mano senatve sunkų liemenį, aš paskutinį kartą pakelsiu akis į mėlynę ir tikėsiu, jog žmogaus visagalė ranka iš mano liemens padarys duris, pro kurias žengs kartų kartos ir žinos, kas yra amžinybė ir akimirka.

Taip man pasakojo mama.

Aš dabar turiu laiko ir noro atsiminti motinos pasakas, nors aš ne ištiesu sprantą ąžuolo kalbą. Bet aš norėčiau tai kartoti, nes tai man duoda drąsos ir aš nebijau stovėti šioje miško aikštėje, kur kiekvieną akimirka gali pasirodyti Miškinis ir paleisti savo pilkas miglas.

Betgi aš negaliu taip stovėti ir tik pasakomis verstis, nes ką pasakys dėdė Augustas, kai aš apreikšiu, jog prapulė arklys, jog stovėjau ir bijojau sušukti, nes girioje šūkaujantiems ir vilkas, ir

Miškinis visokių eibių pridaro.

Bet kur pasukti, kurion pusėn eiti? Aš atsimenu: reik pastatyti žvakę. Man tai pasakojo dėdė Augustas, ir aš jam dėkingas, kad dabar galiu tuo "žvakės pastatymu" pasinaudoti. Reik atsisototi ant galvos ir kiek gali taip pastovėti, kol nuvirsti į kurią nors pusę, – į tą pusę ir dera patraukti. Aš taip ir padarau.

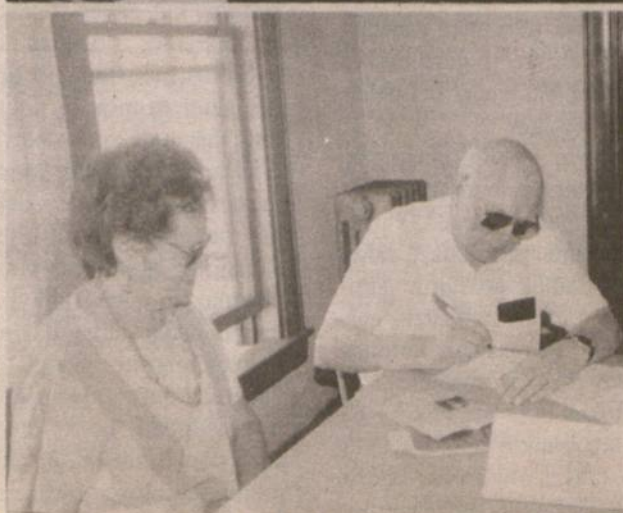
Nuvirtęs, apsišluostęs pakaušį, einu ton pusėn, kur rodo nuvirtimas. Nespėju paciti kokio pusvarsnio ir iš vystu arklių prie beržo, už sausos šakos galo užsikabinusi pavadžiu.

Bet aš dabar nežinau, kurion pusėn pasukti arklių, ar joti, ar vestis? Patylomis kalbu arkliui:

Bėri, tu senas ir gudrus arkly, pasakyk, kurion pusėn reik keliauti į Karališkių pievas?

Bėris tik muistosi nuo bimbilų, trepsi kojomis, lyg norėdamas kur nors skubėti. Ir vėl man ateina tėvo patarimas: leisti arkliui pačiam susirasti kelią. Bet jeigu aš vesiu, tai jis eis ten, kur aš eisiu.

Prisivedęs prie kelmo, užsikariu ant arklio nugaros ir leidžiu pavadžius, pats prigulęs ant bėrio nugaros, kad šakos nenubrauktų.

Bostone referendumo metu dėl prezidento posto įvedimo Lietuvoje balsuoja Ieva Vanukienė.

Brocktone p. Renteliai pildo anketą Lietuvos Respublikos pilietybei atstatyti.

Tautinės Sąjungos suvažiavime kalba Bostono skyriaus atstovas Brutenis Veitas

Nežinau, kiek laiko arklys taip lindo per tankumynus, kol išgirdau dalgių plakimą.

Dalgiai! Ar tikrai tai mieli geri dalgių balsai! Aš noriu sulaikyti bėrį ir pasiklausyti dalgių plakimo. Matyt, jau bus pietų metas, kad jau plakami dalgiai ir vyrai ruošiasi pjūčiai.

Bėris mane išneša iš miško Sūrmaišelio gale, ir aš dabar galiu joti per visą Karališkių pievą, kur jau sužvelgė, regis, Baltaburnės balsas.

Pjovėjai sėdi pavėsiuose, vieni valgo, antri plaka dal-

gius, tretį guli ant sonų ir snūduriuoja, rūkydami pypkes ar susuktines.

Jojant pro Šedžio plotą, vienas iš sūnų, – tas, ką per atlaidus neša didelį baldakimą ir sunkiai ištaria žodį – ūmai pašoka užsimodamas kepure, ir aš nukrintu nuo išsigandusio arklio.

Sėdys, tėvas, subara sūnų, girdi, būtų vaiką užmušęs, bet aš greit atsikeliu nuo pievos, nes ant minkštos žolės išsitiesiau, o man ir gerai, ir negerai, nes – gerai senesnio užtartam, bet negerai, kad vaiku vadina, kai aš jodinėjau visai kaip didelis, kaip kavaleristas.

Arklių sugauna dėdė ir pri-mena, kad Baltaburnė esanti seniai surasta, kur aš taip ilgai buvęs, nes jau visi po pietų.

Dėdė pasisodina ir prašo pasakyti, kaip aš paklydau miške, ar man neskauda kur nors, taip staigiai nukritus nuo bėrio. Jis šypsosi, savo didelius ūsus užmesdamas už ausų, o aš srebiu kopūstus su duona stipriai užsikąs damas, vos spėdamas surasti vietos liežuviui, kai reik dėdei atsakyti.

Ir pekliškai gera, kad viskas taip gerai pasibaigė. Geriau ir būti negali!

Bet, kad man stima trenkė į krūtinę, ten, kur dabar keliauja kopūstai ir kūliu verčiasi vos aplamdyti duonos kąsniai – aš apie tai dėdei nesakau. Juk jis taip juoktų, taip juoktų. Aš jį žinau.

Kazin kur miško gilumoje genys kala, ir aš manau, kad ir jis greit iškals kokią kirvarpą mėsiskai užkandai, o tuo metu seku dėdės didelę, apžėlusią ranką, kai jis man pjauna jau trečią gabaliuką kumpio, kurį aš pats nuboginau nuo aukšto.

O genys vis dar kala ir kala.

PAGALIAU JIS ATĖJO IR MANE IŠSIVEDA...

Praėjusių dienų mano draugų išgyventa
apybraiža

B. G.

Kiekvieną ankstyvą rytą, einant iš vienišio į vieškelį, sutikdavau dvi mergaites, ateinančias iš gretimo kaimo. Viena iš jų buvo tolima giminaitė, apsukraus ūkininko duktė Aneliukė, o antra – pamiškės grytelninko duktė Viktorė. Tokiais gražiais vardais tik aš jas vadinau. Kiti mokyklos vaikai jas šaukė: Anė ir Viki.

Abi jos buvo lyg baltos putino uogos: baltais, skaisčiais veidais, baltom kasom, dažnai su spalvotais kaspiniais.

Vaikai iš jų ir manęs, visad drauge ateinančiais į mokyklą, dažnai pasišaipydavo: dvi žiopiukės, dvi Algio panelės.

Aneliukė ir Viktorė buvo vienmetės. Man atrodė, kad grytelninko duktė Viktorė buvo gražesnė, tik ji vilkėjo vargingesniu rūbu ir tas rūbas jos gražumą menkino. Viktorė buvo ir kiek mažesnė už Aneliukę.

Jei abi mergaitės į vieškelį ateidavo ankščiau, jos laukdavo manęs, kol iš upės slėnio atsirasiu. O jei aš pirmas ateidavau, visad laukdavau jų pasirodant nuo pamiškės aukštumų.

Iki mokyklos buvo keturi kilometrai. Reikėjo eiti pro miško kampą, vėliau pa miške ir per laukus, kur nebuvo jokių trobėsių. Trim buvo smagiau ir drąsiau. Ypač žiemos metu, kada imdavo snigti ir pustyti.

Blogo oro metu mano tėvas pakinkydavo sarti ir iki mokyklos visus tris pavėžindavo. Bet tą žiemos rytą, kada iš namų išėjau, buvo ramu. O išėjus į vieškelį pradėjo dideliais kšniais snigti. Kryžkelėj radau tik vieną Viktorę. Persišaldžiusi Aneliukė sirguliavo ir tą dieną į mokyklą neėjo.

Mane pamačiusi Viktorė šūktelėjo:

– Gerai, kad tu atėjai. Viena tikrai bijočiau ir grįžčiau atgal į namus. Tu atrodai stiprus ir į griovį įkritusią ištrauktum ar nuo pasitai kiusio pikto šunies apgintum.

– Tikrai galėčiau. Jei tu per sniego gniužulus kelio gerai nematai, duok ranką, aš kelio pravėžas dar įžiūriu.

– Dabar dar nereikia, bet jei bus blogiau, žinosiu, kad man padėsi.

Pusiaukelėj mus pavijo ūkininkas nuo Grinkiškio pusės, dviem arkliais, su

keliais maišais grūdų rogėse, važiuojas į Šeduvos ketvirtadieninį turgų. Sėdynėje, kailiniais dekiomis apsimamčiusi, sėdėjo ir jo žmona. Ties mumis arklius sulaukė ir paklausė:

– Iš kur judu einate?

Pasisakiau pavardę.

– Tėvus gerai pažįstu. Žinau ir jūsų vienkiemį skardiniais stogais. O kas toji mergaitė? Ar tavo sesuo?

Pasakiau ir jos pavardę.

– Ar tai bus to brangininko meistrelio – grytelninko duktė?

– Taip – atsakiau.

– Rogėse nedaug vietos. Tu sėsk, iki mokyklos pavėžinsiu. O ji pati nueis.

– Ačiū, bet jos vienos nepaliksiu. Jei negalit abi jų paimti, tai ją vieną pavėžinkit. Ji už mane silpnesnė, o aš pats tą kelią užbaigsiu.

– Matai, dar tokiuose metuose, o jau toks mandras kavalierius. Nenori net grytelninko dukters vienos palikti. Tai ir keliaukit abu sau sveiki.

Taip pasakęs vadeles timpltelėjo, botagu paragino arklius ir nuvažiavo. Viktorė stovėjo drebėdama.

– Bijojau, kad liksiu viena. Bet tu esi geresnis ir už tą pasakos berniuką, kuris visą laiką tik gerus darbus darė.

Taip kalbėdama ji kiek kluptelėjo į pravažiavusių rogių išrėžtą pravėžą, pasiekė mano ranką ir iki mokyklos kiemo jos nepaleido, nors sniego kšniai jau buvo sumažėję ir kelias geriau matėsi.

Buvo praėję beveik treji metai. Aš jau buvau gimnazijoje. Nauji išpūdžiai, nauji draugai ir užmarštį nešė ir tas žiemos keliones į mokyklą. Kiek primiršau giminaitę Aneliukę ir grytelninko dukterį Viktorę – tas baltas putino uogas.

Buvo Velykų atostogos, gamtoje neramus pavasarėjantis metas. Tėviškės paupiais ėmė balti karklų šakelės. Saulės atokaitoje išlindo ir pirmos palazdžių galvutės. Pavasarinis nerimas buvo ir mane apėmęs. Nežinojau kas, bet tiesiog už rankų traukte traukė klajoti po laukų platumas, eiti ir eiti, niekur ilgiau nesustoti, lyg už keliolikos žingsnių ką naujo ir gražaus pamatysiu.

Taip per dienas pravaikščiojęs kai krisdavau vakare į lovą, miegodavau kaip užmuštas. O sesuo, kuri už mane buvo vyresnė, mamai liepdavo manęs nekelti net ir pusryčių metui atėjus.

– Tegul atsikelia kada pats nori. Tegul pajunta vėlykinių atostogų džiaugsmą.

Tokį atpildą užsipelnė. Jo parvežtam dienynė nėra mažesnio pažymio, kaip 4+.

– Vistiek, tu brolių per daug lepini.

– Brolis ir mūsų neužmiršta. Kokius jis gražius laiškus rašo. Kai juos tau paskaitau, ir tu džiaugsmo ašarą nusišluostai.

– Ašara savo keliu, o tvarka namuose savo. Štai buvo atėjusi Viktorė. Ji atnešė dailių krepšelių pirmų pavasarinį žiedų. Norėjo tiesiai atiduoti Algiui, o jis, net gėda buvo sakyti, kad tebemiega. Mergaitė kiek pasimetė, gal dar ir pagalvojo, kad tyčia nenoriu jo pakviesti. Išėjo kiek sumišusi. Tarpvartėje būdama dar atsisukusi žiūrėjo į langus. Aišku, kad netikėjo jog Algis taip ilgai miegotų.

Kada atsikėliau ir motina padavė palazdžių krepšelį, tuoj paklausiau:

– Kas jų surado tiek daug? Aš išvaikščiojau visas pašlaites – ten dar tik viena kita prasikalusi.

– Jas tau atnešė Viktorė. Ir pasakė, kad tai Algiui vėlykinė dovana ir atsisveikinimas, nes jie išsikelia anapus Šeduvos, kur tėvai nusipirkę apgriuvusį, bet geros žemės ūkį. Pinigų tam ūkiui pirkti tėvas kiek sutau pė iš staliaus darbų, bet daugiausia padėjusi motinos sesuo, jau daug metų Amerikoje gyvenanti. Viktorė taip pat džiaugėsi, kad dabar galės mokyti Šeduvos gimnazijoje.

– Negerai, kad pramiegojau, bet per Velykų šventes ją sutiksiu ir padėkosiu.

Buvo pats vasaros įsibėgėjimas. Tėviškė žydėjo medum pakvipusios liepos, o dobilų laukas gulė į pradalges. Buvau grįžęs iš Vokietijos, kur gavęs stipendiją, studijavau ir baigiau prekybinius mokslus. Pasiryžęs gauti tų mokslų doktoratą, rašiau dekanato patvirtintą temą: Lietuvos kooperatinės organizacijos – ūkinės pažangos skatintojos. Reikalingi doktoratiniai egzaminai jau buvo išlaikyti, o baigus rašyti darbą, dar reikėjo jį apginti. Taigi toji vasara ir buvo skirta kiek paatostogauti, bet ir rimtai padirbėjus, dar naujų duomenų surinkus, darbą užbaigti.

Sesuo jau buvo vedusi ir gyveno nemažam ūkyje, pu-

siaukelėje tarp Baisogalos ir Šeduvos. Kai pabosdavo tarp knygų ir rašto lapų, dvi račiu važiuodavau pas tą savo gerąją seserį ir neblogesnę švogerį. Ten mane pasitikdavo rankutes iškėlę it du maži jų vaikai, laukian tieji lauktuvių ir pasakų.

Toji atmintina vasara, dar kiek patalkinant ir tėviškės ūkyje, nepaprastai greit trumpėjo ir lėkė į rudens pusę. Šeduvoje buvo Žolinės atlidai. Tai su vasara atsisveikinant ir rudens sutinkant nuotaikinga šventė. Su sesers šeima ir aš buvau tų atlidų dalyvis. Einant gatve link turgaus aikštės, sesuo sulaukė ir parodė:

– Žiūrėk, gal jau ir pamiršai, bet anoj gatvės pusėj su tėvais eina Viktorė, kuri tau anais metais, prieš pat Velykų šventes, atnešė gražų krepšelį ankstyvųjų pavasario žiedų.

– Mudu turim juos pasi-vyti. Po eilės metų bus smagu vėl susitikti. Einam į kitą gatvės pusę.

Kai jau buvom netoli jų, sesuo šūktelėjo:

– Viktorė, tave nori pasveikinti mano brolis.

Viktorė atsisuko. Atsisuko ir tėvai. Ir jie visi, lyg susitarę kilstelėjo rankomis:

– Koks mielas netikėtumas. Mes tik ką apgailestavom, kad nieko nesutikom į atlidus atvažiavusių iš seniau gyventų vietų, o čia, už mūsų pečių, net patys mums artimiausi.

– Ar tikrai, Viktorė?

– Negi reikėtų tą patį ant rą kartą sakyti?

– NE, nereikia. Abejodamas tave tik įžeisčiau.

– Kada sužinojau, kad išvažiavai į Vokietiją, pama-

niau, kad Algis kaip ir prapuolė. Ten vokiečių jam apsuks galvą ir kai grįž, pradedamas pro šalį net labas nepasakys.

– Tu, Viktorė, apie mane blogai galvojai. Į Vokietiją važiuavau mokytis, o ne merginų gaudyti ar jų gaudomas pasiduoti. Grįžau toks pat, kaip ir išvažiuavau. Kai ten gyvenant suimdavo namų nostalgija, prisimindavau visus.

– O ar mane kada prisimindavai?

– Kai sakau visus, jų tarpe buvai ir tu, nuolatinė kelionių draugė į mokyklą. Buvai graži tada, o dabar dar labiau išgražėjusi. Matyt, kad ir sunkūs medicinos mokslai, į tavo veidą rūpesčių neįrašo?

– Negirk. Besimokant ir apie ateitį galvojant visaip būna. Matyt, kad tos mažos rūpesčių raukšlės dabar pa bėgo, kada tavo sesuo pašaukė, kad mane nori pasveikinti Algis. Tu ir tada buvai stiprus, bet dabar – toks aukštas, beveik galvą reikia užversti į tave žiūrint.

(Bus daugiau)

SAULÉLEIDŽIO SONETAI

A.a. Stasio Santvaro pakutinė poezijos knyga, išleista Vilties Draugijos, įrišta į kietus viršelius ir sukrūta Dirvos redakcijoje.

Knyga parduodama po 10.00dol. ir gaunama šiuo adresu: DIRVA

19807 CHEROKEE AVE.
CLEVELAND, OH. 44119

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

JAV LB KRAŠTO VALDYBA

ir

LIETUVOS PARLAMENTAS

kviečia

IŠEIVIJOS LIETUVIUS Į STUDIJŲ SAVAITĘ

"LIETUVA – IŠEIVIJA"

Ryšiai ir Neišnaudotos Galimybės
Birštone, 1992 rugpjūčio 16-23

Programa: Aktualios paskaitos, susitikimai su valdžios pareigūnais, įvairios ekskursijos ir daugiau.

Kaina: Kelionė, nakvynė su maistu ir transportu bei registracijos mokesčiu – \$1430.00.

Skubiai registruokitės skambinant LB Būstinė

1-215-739-9353

arba Ingrida Bublienė

1-216-486-8692

VIA BALTICA

Arnoldas Čaikovskis

Helsinkio tarptautiniame simpoziume "Via Baltica", surengtame Suomijos kelių asociacijos, Tarptautinės kelių federacijos (IRF) ir Tarptautinės kelių sąjungos (IRU) iniciatyva, dalyvavo Suomijos, Estijos, Latvijos, Lietuvos, Lenkijos, Švedijos, Norvegijos, Danijos bei kitų suinteresuotų šalių delegacijos. Tarp jų buvo ir Europos pasaulio bankų, numatančių investuoti kapitalą į "Via Baltica" programą, privačių firmų, akcinių bendrovių atstovų.

Simpoziumo dalyviai na grinėjo tarptautinės automobilių magistralės Helsinkis–Varšuva įrengimo problemas, jos reikšmę Baltijos valstybių prekybiniais, ekonominiais, kultūriniais bei turizmo ryšiams su Šiaurės, Vidurio ir Vakarų Europos šalimis.

Jau senovėje Lietuvą kirtę tranzitiniai sausumos ir vandens keliai. Buvo Peterburgo–Varšuvos, Peterburgo–Karaliaučiaus, Paryžiaus–Berlyno–Maskvos pašto ir prekybiniai keliai. Būsimoji tarptautinė trasa Helsinkis–Talinas–Ryga–Kaunas–Varšuva (Via Baltica), jungianti Skandinavijos šalį su Vakarų Europa, susies Lietuvos kelius su transeuropinių automobilių kelių (TEM) tinklu. Pagerės autotransporto eismo sąlygos, sutrumpės važiavimo laikas, sumažės avaringumas, aplinkos užterštumas. Atsivers naujos mūsų Respublikos vystymosi galimybės.

Antrojo pasaulinio karo išvakarėse Lietuvoje buvo 37,8 tūkst. kilometrų kelių. Šiuo metu jų yra 44,2 tūkst. km, iš jų tik ketvirtadalis asfaltuoti. Specialistų nuomone, kelių tankumas – 677 kilometrai tūkstančiui kvadratinio kilometrų teritorijos – Lietuvos ekonomikai yra pakankamas. Bet kelius reikia tobulinti. Juo labiau kad kai kurie esamų kelių, įeinančių į Via Baltica trasą, ruožai neatitinka tarptautinio eismo reikalavimų. Tikimasi, jog eismo intensyvumas iki 2010 metų padidės 1,6–2,1 karto.

Eismas Via Baltica trasoje priklausys ir nuo ekonominių, kultūrinių bei kitų ryšių plėtimo, kelio sąlygų ir aptarnavimo sferos išvystymo. Prognozuojama, kad apie 20 proc. eismo tarp Suomijos ir Centrinės Europos vyks Via Baltica maršrutu.

Bendras kelio Via Baltica ilgis per Estiją, Latviją ir

Lietuvą bus 649 kilometrai, Lietuvoje – 274 kilometrai. Šia magistrale bus galima važinėti 100 kilometrų per valandą greičiu. O koks Via Baltica maršrutas per mūsų Respubliką?

Kaip informavo Susisiekimo ministerija, nuo Latvijos per Lietuvą Via Baltica trasa – tai senasis kelias Pasvalio link. Jis šį miestą aplenks ir pasuks į vakarinį Panevėžio aplinkelį. Toliau esamu keliu trasa sieks Kėdainius, kuriuos palenks ties rytiniu aplinkeliu. Nuo čia suksis Babtų link. Ties jais Via Baltica išilies į automagistralę Vilnius–Kaunas–Klaipėda. Prieš Kauną trasa pasuka į miesto vakarinį aplinkelį ir nuo Garliavos išilies į rekonstruojamą Kauno–Marijampolės kelią. Ap lenkdama Marijampolę ir Kalvariją, vakariniais aplinkeliais tęsiasi naujomis vietomis. Prieš Lietuvos–Lenkijos sieną vėl sutampa su esamu keliu.

Via Baltica trasos keliu rekonstrukcija, naujų kelio atkarpų tiesimas, pakelės servisų objektų statyba atliekama etapais. Pirmojo etapo darbai – 1991–1995 metais. Numatoma nutiesti ir rekonstruoti 72,9 km kelių, pastatyti tiltus ir viadukus. Bus statomi moteliai prie Kauno, Panevėžio ir Orijos ežero šalia Kalvari-

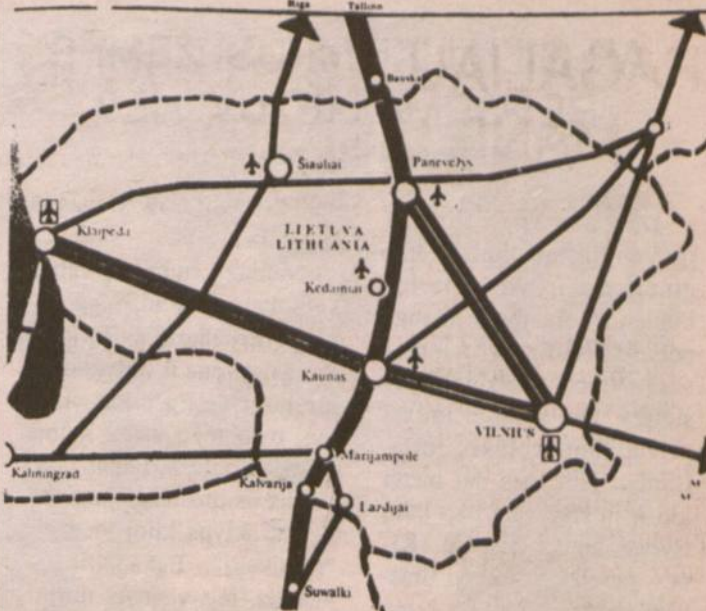
jos. Kempingus numatyta įrengti netoli Pasvalio, prie Raubonių gyvenvietės, taip pat netoli Babtų. Naujos degalinės bus prie Pasvalio, Kėdainių, Kauno ir Marijampolės.

Trumpo poilsio pakelės aikštelės numatomos kas 15–20 kilometrų praplatintoje kelio sankasoje, o turistams – atokiau nuo kelio, vaizdingose vietose prie vandens telkinių.

Antrąjį etapą numatoma baigti iki 2010 metų. Teks rekonstruoti kelio ruožus Pasvalys–Panevėžys–Kėdainiai, taip pat Marijampolė–Kalvarija–Lenkijos siena. Rekonstruotas Via Baltica 214 kilometrų ilgio kelias tarp Pasvalio ir Marijampolės turės 4 eismo juostas, o kitas – 60 km ilgio – dvi eismo juostas.

Visame asfaltuotame kelyje reikės pastatyti 11 tiltų ir 48 viadukus, kurių bendras ilgis – 5082 m. Tiltų ir viadukų konstrukcijoms daugiausia bus naudojami surenkami gelžbetoniniai elementai.

Šitokia tarptautinio masto statyba neapsieis be sunkumų. Stokojama patyrimo kuriant pakelių serviso infrastruktūrą. Kelininkams trūksta šiuolaikinės technikos kažin ar be pertrūkių kelininkus aprūpins skalda bendra Lietuvos–Ukrainos įmonė. Prireiks ir naujų šiuolaikinių techninio aptarnavimo stočių, degalinių, automašinų stovėjimo aikštelių, tobulinti mobilią žie-

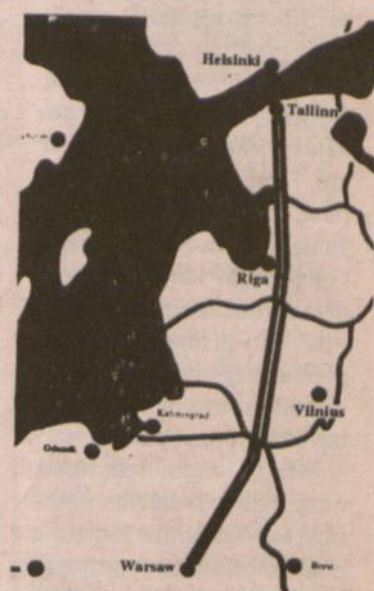

mos tarnybą. O kur dar operatyvi avarinio ryšio, medicininio aptarnavimo sistemos?

Reikalingi ir šiuolaikiniai sienų perėjimo punktai bei muitinės Lietuvos ir Latvijos pasienyje – Sločiuose, Lietuvos ir Lenkijos pasienyje – Kalvarijoje. O pastarasis punktas – reprezentacinis, nes yra Lietuvos vartai į Vakarų Europą.

"Tiesa" 1992 m.

Kaip Via Baltica eis per Lietuvą matyti iš šių dviejų schemų.

PRASIDĖJO ŽEMĖS KONFERENCIJA

(RIO DE JANEIRO, 1992 m. birželio 3 d.) Šiandien Rio de Janeiro, Brazilijoje, iškilmingu atidarymu prasidėjo Jungtinių Tautų Aplinkos ir Vystymosi Konferencija – Žemės Viršūnių Pasitarimas, praneša (Lietuvos delegacija Žemės Konferencijai Rio de Janeiro). Konferencijoje Lietuvai atstovauja penkių asmenų delegacija, vadovaujama Lietuvos Alpinkos Apsaugos Departamento direktoriaus Evaldo Vėbros.

Išpūdingoje Rio Centro parodų rūmuose susirinko atstovų iš daugiau kaip 180 šalių pasitarti saikingo ekonominio vystymosi ir žemės aplinkos išsaugojimo klausimais. Iškilmingame atidaryme susirinkusius delegatus sveikino Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius Boutros Boutros-Ghali, Brazilijos Federacijos Prezidentas Fernando Collor de Mello ir Žemės konferencijos Generalinis Sekretorius Maurice Strong. Sveikinuosius žodžius taip pat tarė Švedijos karalius Carl XVI Gustaf, Norvegijos Ministrė Pirmininkė Gro Harlem Brundland ir Portugalijos Prezidentas Mario Soares.

Konferencijos Generalinis Sekretorius, kanadietis verslininkas Maurice Strong, savo sveikinamojo kalboje atkreipė konferen-

cijos dalyvių dėmesį į tai, kad finansine ir technine parama įgyvendinti konferencijos siekius reikalinga tiek besivystančioms šalims, tiek buvusioms sovietinėms valstybėms. Šios Rytų Europos valstybės pažymėjo Generalinis Sekretorius Strong, šiandien susiduria su siaubingai kenksmingo Industinio vystymosi pasekmėmis, todėl būtina joms sudaryti sąlygas, suteikiant reikalingą tarptautinę paramą, palengvinti jų kelią į saikingą ekonominį vystymąsi.

Po iškilmingo atidarymo konferencijos delegatai pasiskirstė į darbo grupes, kur aptars plataus masto aplinkos apsaugos ir ekonominio vystymosi planą 21-ajam amžiui. Planas pramato tarptautinių akcijų programą užtikrinti gamtos resursų prieinamumą ateities, švarią industriją, ir plačią ekonominės veiklos programą besivystančiam pasauliui.

Birželio 9 dieną į Rio de Janeiro atvyko Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Landsbergis, kuris dalyvaus konferencijos "viršūnių pasitarime". Birželio 10 dieną pramatomas pirmininko Landsbergio apsilankymas Sau Paulo lietuvių kolonijoje, o birželio 11 dieną Lietuvos valstybės vadovas sakys kalbą Žemės konferencijoje.

TRISDEŠIMTAS Dirvos novelės Konkursas PREMIJA 700 DOLERIŲ skiriama iš A.A. SIMO KAŠELIONIO

palikimo, kurį tvarko
Korp! Neo-Lithuania

Tema: Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

Ilgis: Novelė turi būti ne trumpesnė kaip 15 psl. mašinėle rašytą, su dvigubu tarpu

Laikas: Paskutinė rankraščiu įteikti data 1992 metų rugsėjo 1 d. (pašto antspaudas).

Adresas rankraščiams siųsti:

Dirva, Novelės konkursas,
P.O. Box 19191
Cleveland, Ohio 44119-0191

Paruošimas: Konkursui siunčiami rankraščiai būtina privalo būti parašyti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant pridėdama uždaro vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Tikslai laimėjusio vokelis bus atidarytas.

Nepremijuoti rankraščiai gražinami tikslai autoriams prašant, jų nurodytu adresu.

Jury komisija iš trijų narių sprendžia kas premijuotina paprasta balsų dauguma.

AR GILIAI ĮKLIMPUSI ŽEMĖS REFORMA LIETUVOJE?

Pranas Šarnickis

Dėl žemės reformos įgyvendinimo būdų daug ginčijamasi, bet bene labiausiai kaip du priešingi poliai išsiskiria dvi nuomonės. Viena – teisingai pasielgta, kad staigiai imtasi privatizuoti kolūkių turtą, išardyti juos, nes dar metai kiti ir jų vadovai viską būtų išvogę, ko dar nespėjo. Kita – nereikėjo skubėti draskyti kolūkių, galima buvo leisti jiems natūraliai nunykti. Iš pradžių esą žemę būtų ėmę tik tie, kurie iš tiesų pajėgūs ją dirbti. Jų pavyzdžiu vėliau būtų pasekę ir kiti. Panašus žingsnis į tą pusę ir buvo žengtas priėmus "Valstiečių ūkio" įstatymą, pagal kurį buvo pradėta dalinti žemę norintiems jos. Tie pirmieji išlošė – pigiau ir laisviau prisipirko technikos, mačiau jiems kai navo statybos ir pan.

Matyt, tada, kai buvo nuspręsta buvusiems savininkams grąžinti žemę, ir pradėjo reformos ratas braškėti, tingiau suktis. Ūkiai neišvengiamai ėmė smulkėti. Tarkim, kai į 20 ha tėvo žemę pretenduoja keturi jo sūnūs, kiekvienam tenka tik po 5 ha. Šį pavasarį nuosavybės aktus gaus 23 tūkst. žmonių. Jie atsiima 246 tūkst. ha žemės. Vadinas vienam jų vidutiniškai teks po 11 ha. Nemaža dalis naujų ūkininkų – miestiečiai. Neretas dabar čiumpa gabalą žemės tik todėl, kad ateity tikisi brangiai parduoti. Žinoma, nenaudojant jos pagal paskirtį, ji gali būti valstybės atimta.

Kita vertus, atgaunant žemę tarp žmonių kyla aiškesnės konfliktų. Nervus gadina ir buvę savininkai, ir paprasti sodiečiai. Antai Kauno rajone, Romainių kaime E. Šimaitis turi teisę į 39 ha savo buvusios žemės sklypą, bet grąžinama tik 15 ha, nes sovietiniais metais toje žemėje išdygo naujos sodybos. Jų savininkams neišvengiamai reikia palikti tam tikrą plotą aplink namus. Likusieji hektarai E. Šimaitiui bus suteikti kur nors kitur. Kur? Už penkių ar dešimties kilometrų? Maža to, žmonės, kurių ganyklos pasirodo buvusios E. Šimaitiui žemėje, ima protestuoti ir dėl tų sugrąžintų 15 ha. Kaip jie be ganyklų gyvens? Kur ganyt gyvulius?! Ir štai, dalyvaudant visokio rango agrarinės reformos pareigūnams, nusprendžiama E. Šimaitiui grąžinti tik 3 ha buvusios žemės – aplink pastatus. Likusius 36 ha atmatuos kur

nors kitur. Tai tik vienas iš daugelio atvejų.

Nemažą sumaištį dabar kelia kaime vadinamieji žemės "perkėlimai". Tarkim, Petras gyvena ir dirba kokiame nors Telšių rajono kaime, o jo tėvų žemė netoli Marijampolės. Pagal įstatymus jis turi teisę gauti tokį pat sklypą kitoje vietoje – "persikelti". Bet ima ir paaiškėja, jog visiems norintiems nebeužtenka žemės, o žmogus jau ir gyvulių, ir technikos, ir padargų įsigijęs.

Kaimietis stovi kieme ir kraipo galvą: "Rodos mūsų nepadaugėjo. Pernai užteko ganyklų ir žemės visiems, o šiemet ne. Kaip jos gali trūkti!"

O nepakanka dėl visokių priežasčių. Vienkiemį likę ne tiek daug. Visi susigrūdę gyvenvietėse. Nenuostabu, kad kiekvienas ar 2-3 hektarų dydžio nuomojamą ganyklą, ar "atsikeliamą", gaunamą, susigrąžinamą žemę nori turėti arčiau namų. Kyla vos ne peštinės. Prasideda kaimynų įtarinėjimai, agrarinių reformų tarybų ir matininkų (kurie irgi ne šventuoliai) kelios nojimai. Tuo tarpu atokiau nuo gyvenviečių dirvos vis dar be šeimininkų. Stovi Šilalės rajono ūkininkas Vincas Rupšlaukis savo lauke ir rodo į šalia suartą didžiulį plotą, kuris kol kas dar niekieno, nors vyturėlis kadai sučiulbo. Kodėl taip? "Toli nuo gyvenvietės," – sako ūkininkas.

Būna ir taip, jog dešinė nežino ką daro kairė. Antai atvažiuo iš Kauno į Šilalės rajono Balseių kaimą matininkas. Sukalė ūkininkams riboženklus. Džiaugiasi žmonės. Bet kitą dieną ateina vietiniai matininkai, vietinių valdžių sprendimais besiremiantys ir iš naujo matais žingsniuoja. Ir žmogus nebežino kas bus rytoj, jei šiandien duoda ir atima, tikindami, jog atmatuos kitur.

O kiek tokių, kurie nors ir turi visus dokumentus, įrodančius teisę į buvusią žemę, bet jos niekaip neatgauna.

– Jau pavasaris, o dar niekas nesėja, nearia... Nebežinom kur dar kreiptis. Einam pas viršaitį, šis siunčia į agrarinę tarybą, o ten niekas nieko nežino, nors per televiziją, radiją gražiai šneka, kad reikia padėti kaimiečiui. Nebėr valdžios... – skundžiasi Neronų šeima iš Šilalės rajono, Akmenos kolūkio. Jie laiko 6 karves, 3 telyčias, 6 veršius, 2 arklius. Neronai liūdnai tik lin

guoja: "Teks juos parduoti..."

Ekonomikos mokslų kandidatas Julius Veselka mano, kad tik šiandieniniam žemdirbiui, nepriklausomai nuo jo turinės padėties, reikėjo atiduoti žemę ir visą likusią žemės ūkio turtą privačion nuosavybėn. Anot jo, visi tie, kurie paliko žemės ūkį seniau kaip prieš 5-10 metų turėtų nebeteikti teisės į žemę, nebent liktų jos neprivatizuotos.

Ne visuose Lietuvos rajonuose taip, kaip Šilalės, bet velniavos apščiai visur – kartais jau vien todėl, kad žmogus nesupranta arba tiesiog nežino įstatymų. Kita vertus, neretai ir pasimeta jų pynėje, kai vyriausybės koks nutarimas nespėjęs pradėti veikt, po savaitės ar kelių pakeičiamas kitu arba imamas kooreguoti, taisyti.

O dar kiek tūkstančiai žmonių padavė pareiškimus žemei atgauti, bet neturi teisės į ją įrodančių dokumentų. Pasak Lietuvos Valstybinio archyvo direktoriaus Alfonso Piliponio jų tiek yra daug, kad visiems atsakyti nė 10 metų nepakaktų. Tas procesas paspartėjo, kai archyvas ėmė kopijuoti tarpukario laikų žemės rūšiavimo dokumentus ir siuntinėti juos agrarinėms taryboms.

Daugelis mano, jog žemės reforma taip nestrigtų, jei atgavusieji savo laukus, galėtų ja naudotis kaip tinkami – parduoti, nuomoti ar pan. Tada savaime išsispirstų daugelis problemų. Gal ir tos žemės "netrūktų". O iš valstybės pirtų žemę leidžiama tik Lietuvos piliečiams.

– Pamatysit, rudenį jos bus kiek norėsit! – ironizuoja kaimiečiai.

Ne visi buvę kolūkiečiai išsina ūkininkauti, ne visi tam ryžtasi. Kodėl? Technikos kainos kyla sparčiau, nei grūdų, mėsos, pieno supirkimo. Jei pirmieji ūkininkai galėjo "Belarus" tipo traktorių nusipirkti už kelis tūkstančius rublių, tai dabar jis kainuoja 350–400 tūkst. rublių. Jeigu prieš pusantų metų tepalai kainavo tik po 30-70 kapeikų, tai dabar – 45-59 rublius. Ir apskritai, jų bei buvusiose kolūkuose

sukaupto dizelinio kuro pakaks tik sėjai bei šienapjūtei. O kaip toliau?

Statybų kainos šoliuoja milžino žingsniais. Jei dar praeitą pavasarį ūkininkas galėjo keliasdešimties vietų tvartą susiresti už pusę milijono, tai dabar ūkininkui, tu rinčiam 15-20 ha žemės, norint pasistatyti ūkinius ir gyvenamuosius pastatus, prireiktų 3 mln. Tuo tarpu mo komajai – parodomajai sodybai, apskaičiuotai 50 ha žemės, suresti vargu ar užtektų 8 mln. rublių. Jei praėjusį pavasarį keramikinė molio plyta kainavo 100 rublių už vienetą, tai dabar apie 3 tūkst. cemento tona pernai – 60, šiemet – 14 tūkst.

Iš kur pradedančiajam ūkininkui imti tokius didelius pinigus? Skolintis iš banko? Bet pastarieji neturi tiek kreditavimo išteklių, kad galėtų patenkinti visus norinčius gauti paskolą, jau nekalbant apie jos dydį.

– Kol kas tik dideli norai. Kreditai suteikiami daugiau išimties tvarka, nei laisvai, – teigia Lietuvos Agropromoninio banko valdybos viršininkas Pranas Venskus.

Vilniaus rajono ūkininkas Jurius Čebatariovas stotisi 40 vietų karvidę ir 100 vietų kiaulidę. Pradžioje, 1989-aisiais, ši statyba buvo įkainota 350 tūkst. rublių, tad žmogus ir tokį kreditą pasiėmė. Tačiau pabrangus medžiagoms, už šią sumą paklojo tik pamatus. Pasirodo, norint užbaigti statybą, reikia bemaž dviejų milijonų rublių. Tad ūkininkas pasiėmė dar 1,2 mln. O kaip jis tą sumą grąžins, jei bankas ima apie 30 proc. palūkanų?

– Tokie procentai ištis – kelias į bankrotą. O lupame valstiečiams devynis kailius ne savo valia – tokia valdžios užmačia, – tik liūdnai atsidūsta Lietuvos banko, Marijampolės skyriaus valdytojas Mindaugas Vienažindis.

– Bankrutuos apie 50 proc. ūkininkų. Liks stambieji, – įsitikinęs Šilalės rajono ūkininkas Vincas Rupšlaukis.

Dabar daugelis ūkininkų nebeveža parduoti gyvulių

mėsos perdirbimo kombinatams. Ne todėl, kad labai jau netenkintų supirkimo kainos. Respublikoje trūksta grynų pinigų. Kombinatams, gamyklos, pieninės neturi kuo atsilyginti žemdirbiui. Antai Priekulės sūrių gamykla neišmokėjo 3 mln. 325 tūkst. rublių. Ūkininkai skerdieną veža į didžiųjų respublikos miestų turgus. Ne veltui juose jau nuo pat Naujųjų Metų nekinta veršienos ir kiaulienos kaina – didelė pasiūla. O pieną ūkininkai Klaipėdos krašte atveža klientams net prie daugiabučių namų laiptinių.

Pačių ūkininkų įkurtų partduotuvių kol kas mažai. Ne vienas džiaugtųsi, jei tokios atsirastų dideliuose miestuose, bet kas tuo užsiims. Rodos, ir taip rūpesčių netrūksta. Nors yra vyrų, kurie suka galvas iš kur, tarkim, mėsos perdirbimo technologinę liniją nusipirkus ir mažą cechelį įkūrus.

Gal Lietuvos ūkininkai bent kiek atsigautų ir išliptų iš pesimizmo liūno, jei susilauktų užsienio kapitalo pagalbos. Tačiau kol kas, pasak Žemės ūkio ministerijos, ekonomikos ir užsienio ryšių valdybos viršininko p. Bitės į Lietuva zuja daugiau sia Vokietijos firmų atstovai, kurie labiau linkę čia prekiauti, nei investuoti kapitalą, nors pernai priimtas užsienio investicijų įstatymas atrodo gan palankiu.

Tačiau ar domins užjūrio biznierių smulkūs ūkininkai, kurie ir sudarys pačią didžiausią dalį bent jau pirmaisiais metais? Vargu. Daugelis kolūkių privatizacijos metu persiformavo į bendroves, kurios valdo po 150-400 ha žemės laukus. Gal už jų užklus atsargi užjūriečio akis? Nors...

– Žemės ūkio bendrovės už kolūkius geresnės tik tuo, kad iš jų galima išstoti, pasisimant savo dalį, – teigia Šilutės rajono ūkininkas Justinas Šmitas.

Jis be abejonės tam tikra dalimi teisus, nes retas kuris stodamas į tokias bendroves ketina ilgiau jose būti nei metus – dvejus.

(Nukelta į 9 psl.)

MAISTO SIUNTINIAI
pristatomi į namus. **55 SVARAI** – dešros, sūris, cukrus, aliejus, kava ir kt., \$85.– **22 SVARAI** vien tik mėsos gaminių, \$85.– **11 SVARŲ** dešrų, 6 dėžutės amerikietiškos kavos, \$58.– Prie visų siuntinių galite užsakyti aspirino ir vitaminų.

TRANSPAK,
2638 W. 69th St.,
Chicago, IL 60629,
312-436-7772.

Tai dvisavaitinis Lietuvių tautininkų sąjungos laikraštis leidžiamas Lietuvoje, redaguojamas Balio Sriubos. VILTIS ieško paramos ir prenumeratorių JAV valstybėse

Prenumerata metams oro paštu 45 doleriai.

VILTIS galima užsisakyti pas Vaclovą Mažeiką

519 N. Halien Terr. Park Ridge, IL. 60068

Tel. 708-823-3607

VĖL BALSUOJAM

Vladas Vijeikis

– Ir vėl balsuosim! – šūk telėjo mano draugas Florijonas ir suplevėsavo rankomis.

– O už ką ar prieš ką dabar?

– Dabar, rodosi, bus tik prieš. Balsuosim, kad raudonarmiečiai iš Lietuvos išsikraustyti. O pagaliau ar jie raudonarmiečiai ar kitaip vadinasi, kas juos žino. Tai kaip į juos kreiptis jei nežinai vardo. Nežinai kam jie priklauso. Atsikraustė Raudonoji armija, nenugalimoji. O kai reikia išsikraustyti, kas jie dabar?

Florijonas kėsnojo rankomis ir nežinojo ką toliau sakyti. Pagaliau bent kiek kvapą atgavęs sako:

– Aš norėčiau papasakoti iš mano patirties kaip mes neprašytus svečius išprašydavom. Taigi, buvo tai senais laikais. Būdavo nueini į kito kaimo vakaruškas. Mat merginos svetimuose kaimuose atrodė daug gražesnės. Amerikoje sakoma, kad kaimyno žolė daug žalesnė.

O anais laikais, svetimaime kaime, merginos buvo gražesnės. Taigi nukanki į tą gražių merginų karaliją ir žvalgausi, kuri čia pati patraukliausia. Bet tave seka visas batalijonas sargybinių.

Merginos, žinoma, žvalgosi į užsieniečius. Taip jau visas pasaulis sutvarkytas. O tie moralės saugotojai, visai nepritaria tokiai įvykių eigai. Įvyksta tarpkaiminis konfliktas. Diplomacija čia visai neveikia, nes niekas net nežino, kas tai per daiktas. Reikalus tenka spręsti kitom priemonėm.

Moralės ginėjai išsirauna baslius iš tvoros ir ima gražiai išprašinėti neprašytus svečius. Prieš tokius stiprius moralinius ir materialinius argumentus niekas negali atsispirti. Tenka strateginiai atsitraukti. Švelniai tariant bėgti.

Kitą šeštadienį tie nugalėtojai atvyksta į mūsų kaimą merginų apžiūrėti.

Mūsų kaimas pasižymėjo nepaprastu mandagumu. Vos ne aristokratai. Gražūs nusilenkimai, rankų paspaudimai. Vienas kitas žodis apie orą, apie šienapiūtę. Bet mūsų merginų neliesk. O kaip tu neliesi jei keletas kilometrų atžėgliota. Vienas kitas išdrąsina ir merginas ima šokdinti. Toks riteris tuojau pat gauna į nosį. Kraujui pasirodžius, net ir visai pacifistiškai nusiteikusių kraujas užkaista. Prasižėdė šoks toks apsistumdymas. Tokio apsistumdymo

negalima vykdyti be tvoros kuolų. Tad rytojaus dieną tėvas, kumelaitę pasikinkęs, parsiveža namo pralaimėjusį. Tai štai kaip gražiai viskas buvo tvarkoma. O dabar? Balsavimo reikia.

Florijonas buvo rimtai pasipiktinęs.

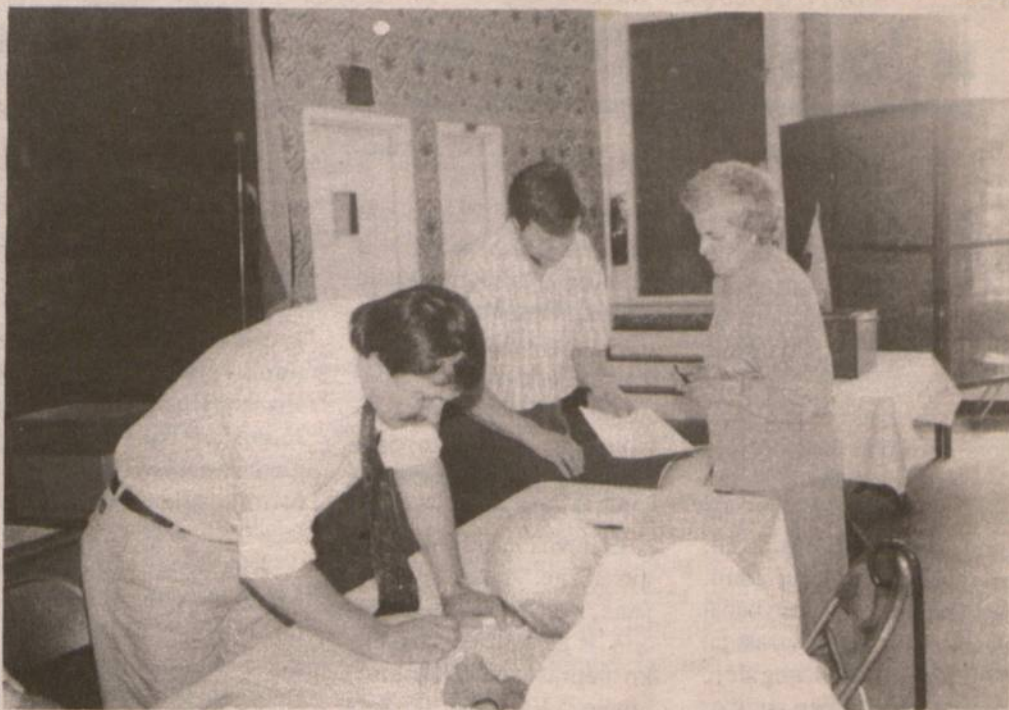
– Kas tie balsavimai? Prezidento balsavimuose pasakė ne. O jeigu šituose balsavimuose pasakys taip? Taip, tegul sėdi sau. O kur jie dės? Rusijoje būtų nėra. O mes, lietuviai, nuo amžių pagarsėję, kaip labai svetingi. Tegul, tik į mūsų merginas nesižvalgo.

– Florijonai, reikia kreiptis į Amerikos prezidentą Bushą. Matai, kai svetima kariuomenė į Kuveitą įsiveržė, tuojau pat išvijo.

– Rodos tu ir skaityti ir rašyti moki, bet tavo protas kažkur puspadžiuose. Ta svetima kariuomenė Lietuvoje jau pusšimtį metų sėdi. Ar koks Amerikos prezidentas pajudino pirštą? Net ir tada, kai sovietija griuvo, Gorbačiovas joku būdu nenorėjo paleisti Lietuvos. O ką Amerikos prezidentas? Visom keturiom gelbėjo Gorbį, savo draugą.

– Tai kas daryti?

– Reikia pažiūrėti realybę į akis. Bushas nieko nepadės. Jeltcinas pats negali iš bėdų išsikapstyti. Tie raudonarmiečiai Lietuvoje ir visoje Rusijoje jo neklauso. Tai gal pradėti gražiai kalbėti su tais bemeliais kareivėliais. Pasakykim jiems: sėdėkit ramiai ir niekur nosis nekaišykite. O jeigu mus kas pultų. Pavyzdžiui, latviai, tai ar padėsite mums su jais kariauti. Turite tankus, tik neužkabinkit mūsų. Nesirodykite per daug ir gatvėse, nes mūsų ekskursantai iš Amerikos bus nepaten-

Bostone Lietuvos pilietybę atstatyti ir balsuoti dokumentus pildo Elena Baltušienė, kuri į Lietuvą buvo nuvežta 1921 m. tada turėjusi tik 6 metus. Balsavimą prižiūri Aidas Kupčinskas ir Leonas Grinius. L. Kulbienės nuotr.

AR GILIAI ĮKLIMPUSI ŽEMĖS REFORMA LIETUVOJE?

Pranas Šarpanickis

(Atkelta iš 8 psl.)

Pagal įstatymą Žemės ūkio bendrovių steigėjais gali būti respublikoje gyvenantys asmenys ir užsienio piliečiai. Įstatinis (nuosavas) kapitalas formuojamas iš narių įnašų (pajų) ir jos pelno. Bendrovė gali naudotis valstybės ir privačių asmenų žeme. Pelnas skirstomas proporcingai pajų dydžiui. Beje, pastarieji negali būti pardavinėjami ir perkami biržose.

Ne viskas taip klostosi kaip buvo sumanę žemės

kinti. Jie balsavo, kad jų nereikia, o jų valkiojantės po gatves.

Pasipiktinau tokiu Florijono samprotavimu, bet pastebėjęs šypseną jo veide, nusiraminau. Juk su Florijonu būna dar blogiau, kai jis sako, kad mano galvoj kokie nors sraigteliai atsiskę.

reformos generolai. Privatizuojant buvusius kolūkius ir gyventojams besidalijant bandas, daug produktyvių karvių, veislinių galvijų pakliuvo po peiliu. Antai Jurbarko rajone, "Nemuno" žemės ūkio įmonėje tarp pasmerktųjų buvo 33 veršingos, 14 dar davė po 10, o penkios net po 15-20 litrų pieno. Ne viename ūkyje taip sunyko paukštynai. Kodėl? Skerdiena turi didelę paklausą? Tiesiog nepakanka pašarų jiems išlaikyti, nes šie brangūs.

O ką Lietuvis ūkininkas augina? Pagal praėjusių metų statistinius duomenis sprendžiant dažnas tuo pat metu užsiima ir augalininkyste, ir gyvulininkyste. Augina bulves, grūdines kultūras, daržoves. Laiko kiaules ir karves. Tačiau ne vienam trūksta ne tik teorinių žinių, bet ir praktinių konsul-

tacijų.

Panašios tarnybos nesku ba kurtis, nes daugelis buvusių ūkių specialistų bene pirmieji nuėjo į ūkininkus. Juk net pats geriausias mechanizatorius, mokantis puikiai įdirbti žemę, pasėti miežį, sudoroti derlių ir kitus darbus atlikti, pats savo galva nespėdavo, kuriame lauke ką sėti, kada kuo tręsti pasėlius, kokiais chemikalais. Viską jam pasakydavo agronomas. O jei prie viso to dar pridėt apskaitos, buhalterijos vedimą...

Mano nupieštas Lietuvos žemės ūkio paveikslas nepanašus į gražų paveikslą. Kad reforma įklimpo, pripažįsta ir valstybės vadovai. Tačiau važinėjant krašto keliais stebiesi kylančiais baltais sodybų mūrais, kiemuose riogsančia technika gausybe. Ir pagalvoji, kad prieš keletą metų jos respublikoj buvo netgi mažiau, bet nė vienas laukas neliko neįdirbtas. O gal Lietuvis ūkininkas dar nėra pakankamai lankstus? Gal pernelyg atsargiai žiūri į visokias naujoves?

"TORVIL" LTD.

At the same time we would like to inform you of our new catalogue 'TORVIL 92'. You pay only \$1.20 per Kg or \$0.50 per Lb. to send a parcel to your country.*

SELF PACKED PARCELS (AIR OR BOAT)
THE MOST ATTRACTIVE LOW PRICES
\$1.80 Lb.
Plus service charge

- Food • SWEETS • CIGARETTES • LIQUORS
- CLOTHING • SHOES • BEDDING • BICYCLES
- HARDWARE & APPLIANCES • KITCHEN SUPPLIES
- TOYS & STATIONERY • POTS & PLATES
- AGRICULTURAL EQUIPMENT & PARTS
- TIRES • CARPETS & FLOOR COVERINGS

CALL TOLL FREE CANADA 1-800-661-0210
U.S.A. 1-800-972-9284 or 1-800-932-7995

CANADA

Head Office: 63 Galaxy Blvd., Unit #7, Rexdale, Ontario M9W 5P1

Branch: 404 Roncevalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2M9

U.S.A.

Head Office: 2136 West Chicago Ave., Chicago, Ill. 60622

Branch: R&R INTERPOSTMIR 1055 Broadway, Buffalo, N.Y. 14212.

Tel.: (416) 798-3320 Fax: (416) 798-3321

Tel.: (416) 534-3860 Fax: (416) 533-4910

Tel.: (312) 278-5258 Fax: (312) 278-0875

Tel/Fax (716) 894-9880

* This offer is valid for the catalogue orders only. Please note that this price is already included in the prices of the items.

LIETUVOS LAIVAI...

(Atkelta iš 1 psl.)

Juan, Portorike. Ten birželio 10-14 dienomis prisijungs prie kitų iškilmėse dalyvaujančių laivų kaip Lietuvos "geros valios ambasadoriai".

Birželio 14 d. "Lietuva" ir "Laisvė" drauge su regata plauks į New Yorką iš ten apie 24 birželio plauks toliau ir 4 liepos dalyvaus "didžiųjų laivų regatoje".

Apie 10-16 liepos lietuviai jūreiviai apsilankys Bostone.

Pr. Karalius,
St. Croix

Skaitykit ir platinkit
DIRVA

■ laiškai Dirvai

VILNIEČIO LAIŠKAS IŠ CHICAGOS

Paskutiniu metu labai pa gausėjo svečių lankymasis iš Lietuvos. Atvyksta giminės, draugai, pažįstami ar net pažįstamų pažįstami. Iki šiol už kelionę buvo galima susimokėti rubliais, nors jų reikėjo daug – žmonės susikrapštydavo, tikėdamiesi čia jei ne pralobti, tai bent už kelionę užsidirbti, ar iš dėdžių dovanų gauti. Kadangi veik visi atvykėliai gaudavo turistines vizas, tai oficialaus darbo negalėjo gauti. Dažnas per gimines ar pažįstamus šioji tokį darbą susirasdavo. Žinoma, už minimalų atlyginimą.

Kolega vilnietis iš Chicagos man parašė gana graudų laišką, kurio ištrauką, gavęs leidimą, noriu pacituoti "Dirvos" skaitytojams.

Paskurinis mano atvykimas į Ameriką kelia daug nusivylimų tiek savais tautiečiais tiek atskirais išeivijos atstovais. Atvykėlių tarpe yra visokio plauko išsišokėlių, kurie vietiniams kartais net baimę sukelia, žemina gerą lietuvių vardą.

Iš išeivių pusės jau teko patirti pažeminimą, paniekinimą. Ypač tai būdinga turtingesniems, kurie maksimaliai mus išnaudoja, o moka minimaliai. Nors ir sėdėjom be darbo, vieno darbo atsisakėm. Beveik veltui norėjo, kad padarytumėm ir dar kėstumėm pasityčiojimus. Kitu atveju mus smarkiai apgavo atsiskaitant už darbą.

Dirbome Chicagos rajone, Des Planes, dviese. Įren gėm naujo dviejų aukštų namo vidų, atlikome visus staliaus, lakavimo, dažymo dar bus su aukščiausia kokybe. Ten 3 savaites gyvenome ir maitinomės. Šeimininkė – JAV gimusi lietuvaitė, ištėkėjusi už amerikono. Ji med. sesuo, jis – darbininkas – elektrikas.

Viskam vadovavo jos motina. Pirmą savaitę mus labai gyrė, antrą savaitę sulaukėm priekaištų, kad jau per mažai per dieną padarom, o trečią pradėjo ieškoti prie ko galima būtų prikibti. Ir pabaigoje prikibo prie ažuolinių laiptų ant kurių su lempa surado vos įžiūrimus rėželius nuo šlifavimo. Buvo sudėrta po 6 dolerius už valandą, nuo bendros sumos atskaitant už maistą.

Tai gi atskaitė: už "sugadintus" laiptus \$420.00, už maistą (20 dienų) \$432.00 ir už "sugadintą beltsanderį" \$185.00 – iš viso – \$1035.00.

Rezultate mano kolega uždirbo \$800.00, t.y. po \$40.00 per dieną, dirbant po

12 valandų. Tai tau ir Amerika!

Beje, mano kolega yra dipl. architektas, malonus ir sąžiningas žmogus, kurio patirtis svetingoj Chicagoj mane labai nuliūdino. Norisi tikėti, kad tokių atsitikimų net ir Chicagoj nėra labai daug. Savo mieloj parapijoje mes jų tikrai neturime, užtat ir su mieliais sveteliais iš Lietuvos labai gražiai sugyvename. Jiems padėjus jame, kad čia viskas brangu – tą ir jie pamato – tad nieko neprašė išvažiuoja namučio. Va, tokie tai bent svečiai, o mes juos išleidę skubam į Bahamas, ar kur dar šilčiau pailsėti...

Antanas Butkus, 1992.4.18

DAR DĖL PILIETYBĖS, REFERENDUMO IR ŪKINIŲ PADARGŲ

Roko Petkevičiaus laiškas Dirvai (5-28-92) Lietuvos pilietybės klausimu yra klaidinantis ir neatitinka realybės. Man labai norėtųsi žinoti iš kur jis gavo šias informacijas, ir ar jis pats tuo tiki? Nemanau, kad yra mūsų tarpe geros valios žmonių, kurie sąmoningai skleisčių netiesą, lyg norėdami pasėti nesantaikos sėklą tarp išeivijos lietuvių prieš Lietuvą. Dabar, šiuo ypatingu, įtemtu Lietuvai laiku, tu rėtū būti mūsų visų šventa pareiga vieningai eiti su teisėtai išrinkta Lietuvos valdžia. Jie turi savo tarpe pakankamai priešų.

Tūkstančiai okupantų kariuomenės savivaliauja, pažeisdami tautos įstatymus, nesilaikydami Lietuvos nuostatų. Vieton išvežimo Raudonosios armijos iš Lietuvos, jie dar jos priveža.

Lietuvoje kalbama, kad Raudonoji armija, ruošiasi ir laukia mūsų valdžioje per

versmo, tikėdami, kad niekados jiems iš ten nereikės išeiti. Mes, išeivijos lietuviai, turėtume daryti visą kas tik galima, ypač dabar, šiais riniminiais metais padėti Lietuvai atsikratyti okupanto armijos. Jie laukia mūsų pagalbos. Rašykime Amerikos prezidentui, kongresmenams bei senatoriams, prašydami, kad jie spausių Rusijos prezidentą Jelciną, reikalaudami kuo greičiausiai išvežimo iš Lietuvos rusų armijos. Tik tai tada Lietuva bus laisva.

Kita labai svarbi padėtis Lietuvoje dabartiniu metu, tai trūkumas ūkinių padargų, naujai besikuriantiems lietuvių ūkininkams. Senieji kolūkio padargai nebuvo tvarkomi, nes trūko dalių. Gi tie, kurie dar buvo tinkami darbui, kaž kur tai dinga...

Prisiminkime, kad komunistinė sistema buvo taip sukurta, kad jai žlugus, pasidarytų didelė betvarkė. Keliaujant per Lietuvą, dažnai vaizdai; ūkininkai dirba – arklys traukia plūgą. Dar atrodo Lietuvos ūkininkai neužmiršo, kaip ūkininkavo prieš penkiasdešimt metų... Čia vėl tie, kurie nenori Lietuvos pakilimo, šaukte šaukia, kad Lietuvos valdžia sugriovė ūkį. Jie net neužsimena, kad tai blogio imperijos padaryta žala.

Štai ką sako p. Balys Gajauskas: "Mums reikia pagalbos, atstatyti Lietuvos ūkininkus, kad jie turėtų su kuo apdirbti žemę. Tada mums nieko nereikės, mes užsidirbsime patys."

Čia galėtų daug pagelbėti, mūsų didieji fondai, gal tik procentus panaudojant šiam tikslui. Padargų kainos, išvertus į dolerius, yra pigios. Amerikoje gyvenantieji giminės, beveik be didelių pasiaukojimų galėtų nupirkti už \$2,000.00 gerą traktorių, kuriuo galėtų pasinaudoti keturi ar daugiau Lietuvos ūkininkų. Kiti žė-

20th Anniversary!
\$40 OFF
ANY GLASSES
Professional Care
Best Quality!
Best Service!
Serving Euclid & Cleveland for 20 Years!

FREE
VISION SCREENING
WITH COUPON ONLY Expires 9/30/92 J.F. OPTICAL - 531-7933

\$40 OFF
CONTACT LENSES
WITH COUPON ONLY Expires 9/30/92 J.F. OPTICAL - 531-7933

J.F. OPTICAL
775 E. 185th Street
Euclid
531-7933

PADĖKA

Lietuvos pramoninkų delegacija po sėkmingai pasisekusios "Biznis ir Pramonė 2000 Parodos" laimingai sugrįžo į Lietuvą.

IB Communications vardu norėčiau padėkoti visiems, kurie prisidėjo prie šios parodos pasisekimo: t.y. vertėjams, parodos darbininkams, transporto savininkams ir visoms prisidėjusioms su darbu ir skanumynais išleistuvių vaišėm. Padėka sekančiom organizacijom: Dievo Motinos Parapijai – Kun.Gediminui Kijauskui S.J., LB Clev. Apylinkei, pirm. Romui Apanavičiui, Pensininkų klubui, pirm. Jurgiui Malskiui, Lietuvių Namams, pirm. Kęstučiui Steponavičiui, Taupos Kredito Unijai, Alexui Spirikaičiui, Jacobs laidotuvių namams už limuzinus, Andriui Dundurui už tūrą po Clevelandą.

Įvairių programų prelegentams: Dr. Stepui Matui, Pauliui Alšėnui, Rimui Aukštuoliui, Gailiui Draugeiui, Antanui Rygeliui. Ra-

mės padargai taip pat prieinamom kainom, pagal dolerio vertę.

Referendumo metu, kartu su giminėmis gyvenančiais Vilniuje nuvykome baluoti. Mūsų pilietinę teisę įrodė Amerikos pasas, kuria me pažymėta gimimo data ir vieta. Sekančią dieną aš nuvykau į pasų agentūrą pasiimti Lietuvos pilietybės pažymėjimą. Prieš tai paklausiau, ar šios pilietybės formalus dokumentas nepažeis mano Amerikos pilietybės. Atsakymas: "ne".

Dana Čipkienė Cleveland.

BILIJETA I TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ

ir jos banketą jau gaunami Gift International – Vaznelių prekyboje Chicagoje, arba paštu: Lithuanian Folk Dance Festival 2713 West 71st St. Chicago, IL. 60629.

Šventės bilietai yra po \$10.00, \$15.00 ir \$20.00 asmeniui, o banketo bilietai po \$35.00 Čekius rašyti "Lithuanian Folk Dance Festival" vardu.

dijo programos vedėjai Al-donai Stempuzienei, Margučio vadovui Petrui Petručiui. V. Rociūnui, A. Balašaitienei, B. Gaidžiūnui, fotografams V. Bacevičiui, A. Kalvaičiui, A. Gedriui. Clevelando Grandinėlei už puikią programą. Visiems Clevelando Lietuviams už gausių parodos lankymą.

IB Communications –
Ingrida Bublienė,
prezidentė

PARENGIMAI

• BIRŽELIO 28 dieną, Lietuvių Namuose įvyks Clevelando Lietuvių Pensininkų klubo tradicinė gegužinė.

• LIEPOS 12 d. Šv. Jurgio parapijos Gegužinė. Parapijos sodyboje 11:30 val.

• LIEPOS 26 d. sekmadienį 12-ą valandą popiet, Žalgirio šaulių kuopa rengia gegužinę prie ežero Beachland parke – 17815 Canterbury Rd. Cleveland.

• LIEPOS 29 iki RUGP. 2 D. Lietuvių klubas prisijungia prie "Old World" festivalio

• RUGPIŪČIO 2 d. – sekmadienį 12-ą valandą popiet LKVS "RAMOVĖ" Cleveland'o skyrius rengia gegužinę prie ežero – Beachland parke, 17815 Canterbury Rd. Cleveland.

• RUGPIŪČIO 9 d. 12 val. DIRVOS ir Vilties gegužinė V. A. Mauručio sodyboje, Kirtlande.

• RUGPIŪČIO 23 d. – Lietuvių klubo Metinis Piknikas "Croatian" Centre – Kirtland 12 v.

• SPALIO 3-4 d. JAV LB Clevelando apylinkė ir Ohio apygarda rengia Lietuvių Dienas – Lithuanian Fair Clevelando Dievo Motinos parapijos patalpose.

• SPALIO 10 d. šeštadienį 7 val. vak. Pabaltiečių Bendravimo Vakaras – Latvių salėje. Rengia Clevelando Pabaltiečių Komitetas.

• LAPKRIČIO 15 d. Šv. Jurgio parapijos rudens festivalis 11:30 iki 3:30v.

• LAPKRIČIO 21 d. LKVS-gos "RAMOVĖ" Clevelando skyrius rengia Lietuvos Kariuomenės Šventės minėjimą Lietuvių Namuose – Clevelande.

• GRUODŽIO 24 d. Bendros Kūčios – Šv. Jurgio parapijos salėje 9:30 v.v.

• GRUODŽIO 31 d. Lietuvių Namai ruošia Naujų Metų sutikimą 6:30 v.v.

ATLIEKU ĮVAIRIUS KIEMO DARBUS

pagal sutartį Euclide ir apylinkėse. Skambinkite Linui Mulioliui (216) 692-0702.

JOLANTA IEŠKO DARBO

Galiu prižiūrėti vaikus, senyvo amžiaus žmones, ligonius. Valyti butus. Skambinti: 461-6772

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE
FUNERAL HOME

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS
LAWRENCE C. GASUNAS

CLEVELANDE ir apylinkėse

PLĖS TAUTYBIŲ RADIJO PROGRAMAS

Eastlake, Ohio, nuo 1965 m. veikia WELW-AM/1300 radijo stotis. Iki šiol ji priklausė 30 investorių grupei. Pernai tą stotį nupirko Raymond C. Somich. Toje stotyje transliavusios tautybių programos būkštavo, kad jų programos bus sustabdytos, Tačiau R.C. Somich pažadėjo net padidinti tautybių programų skaičių dar 10 naujų programų, iš viso iki 60% visų savaitės transliacijų.

Anot Plain Dealer komentatoriaus W.F. Miller, WELW radijo stotis yra suinteresuota turėti šių tautų valandėles: indų, kiniečių, korejiečių, meksikiečių, lietuvių, rusų, vokiečių, ispanų, japonų, slovakių, prancūzų, portorikiečių ir kanadiečių.

Šiuo metu WELW turi kroatų, slovėnų, lenkų, airių, vengrų ir italų progra-

mas. Si radijo stotis yra 500 vatų pajėgumo, girdima savo apylinkėje ir kartais pasiekia Rocky River, Parmą ir Akroną. Ger.J.

NAUJAS OHIO ŽEMĖLAPIS

Perlmutter Printing Co., Clevelando spaustuvė, atspausdino 2 milijonus egz. naujo Ohio žemėlapi. Šis kelių žemėlapis yra didesnio formato (27x39 in) ir ryškesnis negu 1990 m. spausdintas demokratų gubernatoriaus R.F. Celeste laikais.

Naująją laidą puošia dabartinio gubernatoriaus George V. Voinovich ir jo pavaduotojo Michael DeWine atvaizdai. Žemėlapiu atkarpose esama visokių "Ohioana" faktų, kaip – pamidorų sultys yra Ohio valst. gėrimas, garsiųjų Ohio žmonių sąrašas yra minima taiklioji šaulė Annie Oakley ir pan.

Naująją žemėlapi galite nemokamai pasiimti Ohio Transporto Departamento (ODOT) kelionių informacijos centruose arba rašykite paštu: ODOT, 25 S. Front St. #712, Columbus, OH 43215. Ger.J.

UŽTERŠTAS ERIE EŽERAS

Pernai Erie ežero pakrantėse erelių lizduose buvo išperėti 12 erelių. Deja 8 iš jų nesulaukė 4 savaičių amžiaus nugaish. Ereliai maitinasi žuvimi iš Erie ežero. Ereliai nusinuodijo jų tėvų ežere pagautomis žuvmis. Anot National Wildlife Federation dėl nuodingų toksinų (PCB ir Pan.) žuvis netinka erelių maistui.

Teko skaityti spaudoje, kad Lorain miesto pakrantėse meškeriojantys pagautas žuvis nevalgo, bet meta atgal į vandenį. Esą jie gaudo žuvis tik sportui, bet ne maistui. Kalbama, kad toliau nuo kranto giliame vandenyje žuvis yra neužterštos. Ger.J.

BAISIOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS

Sekmadienį, birželio 14 d., 3:00 val. Dievo Motinos šventovėje per ekumenines pamaldas buvo paminėti Baisiojo birželio žmonių tremimai iš Baltijos kraštų į Sibiro tundras. Rengė Clevelando Baltų Komitetas.

SV. JURGIO PARAPIJOS VAIKŲ REGISTRACIJA

Šv. Jurgio parapijos klebonas kun. Juozas Bacevičius prašo parapičius, kurių vaikai lanko mokyklas, suteikti jam žinias prieš šio mėnesio pabaigą. Norima žinoti: kurias mokyklas parapijos vaikai lankys, kurie Sakramentai yra jiems reikalingi ir kur jiems dėsto-

mos tikybos pamokos. Kartu jie bus painformuoti apie naują mokslapinių teikimo tvarką. Ger.J.

PRISIMINIMO DIENA

Gegužės 25 d. Šv. Jurgio parapijoje buvo atšvęsta Mišnių Prisiminimo Diena. Trimitui šaukiant buvo iškelta pusiau stiebo vėliava, šautuvu salvėmis pagerbti karuose žuvę kariai.

Prieš 9:00 val. Mišias bažnyčios priangyje klebonas kun. Juozas Bacevičius perskaitė amžinybės iškeltą vusių ramovėnų, šaulių ir karo veteranų pavardes, o Mišnių metu prasmingu pamokslu atžymėjo šventės svarbą.

Per pusryčius parapijos salėje specialiais atžymėjimais buvo pagerbti 613-jo katalikų karo veteranų posto nariai. Ramovėnų vardu sveikino Vytautas Janušis. Klebonas kun. J. Bacevičius dėkoja visiems šios šventės rengėjams ir dalyviams. Ger.J.

ATĖJO VASARA

Prisiminimo Dieną pradedame vasaros laikotarpį. Baigėsi mokslo metai ir šei-

mos pradės atostogų kelionės. Linkime visiems malonios ir pilnos gerų išpūdžių vasaros. Kartu primename kas savaitgalį dalyvauti Mišiose: Savo parapijoje arba kelionės metu artimiausioje bažnyčioje. Atostogose nepamirškite remti ir savo parapiją. Ger.J.

NATIONAL TRAVEL & TOURS

Tel: (216) 932-6100 Fax: (216) 932-5236

KELIONĖMS | LIETUVĄ IR |
KITAS PASAULIO ŠALIS

SKAMBINKITE
RITAI STAŠKUTEI
932-6100

(12-15)

A. SABAITIS IR C. HARRIS
prašomi pasiųsti savo adresus į Vilnių "Gimtosios Kalbos" žurnalui, nes prenumeratos mokestis per banką gautas be adreso.

LANDSCAPE CONSTRUCTION CO. FOR SALE

Established 1984 East Side Complete Landscape Co. Sell all or just Maintenance Div. including newer trucks, trailers & equipment principals only.
216-953-1513

Siuntiniai į Lietuvą -

atlanta IE

639 East 185th Street
Euclid, OH 44119

Telefonas (216) 481-0011

Pasiteiraukite dėl skubiau pristatomų maisto siuntinių.

Greltai pristatomi pinigai Lietuvoje doleriais.

**Čia galite užsisakyti video aparatūrą,
tinkančią naudoti Lietuvoje**

Jūsų patogumui galite įsigyti dežių siuntiniams

Dirbame: antr. - penkt. nuo 9 v.r. iki 5 v.v.,

šeštadienį nuo 9 v.r. iki 2 v. popiet

Pagrindinis atlanta IE ofisas - Chicagoje

V.s. Izabelė Jonaitienė į paskautininko laipsnį pakeltai Aidai Bubytei ir Andriui Belzinskui užriša žalius kaklaraščius.
V. Bacevičiaus nuotr.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą mūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119

481-6677

RITA MATAS - Broker - G.R.I. - C.R.A.

MATAS REALTORS

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS - teisinis patarėjas

NORMLS

KONSTITUCINIS AKTAS DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NESIJUNGIMO I POSTSOVIETINES RYTŲ SĄJUNGAS

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba, remdamasi 1918 m. vasario 16 d. ir 1990 m. kovo 11 d. aktais dėl Lietuvos nepriklausomos valstybės atkūrimo ir 1991 m. vasario 9 d. visos tautos pareikšta valia ir matydama pastangas bet koku pavidalu išsaugoti buvusią SSR Sąjungą su visais jos užkariavimais ir ketinimus įtraukti Lietuvą į postsovietinio Rytų bloko gynybines, ekonomines, finansines ir kitokias "erdves".

n u t a r i a:

1. Puoselėti abipusiškai naudingus ryšius su kiekviena valstybe, anksčiau buvusia SSRS sudėtyje, tačiau niekada ir joku pavidalu neįsijungti į jokias buvusios SSRS pagrindu kuriamas naujas politines, karines,

ekonominės ar kitokias valstybių sąjungas bei sandraugas.

2. Veikla, kuria siekiama įtraukti Lietuvos valstybę į šio Konstitucinio akto pirmajame straipsnyje nurodytas valstybių sąjungas ar sandraugas, yra laikoma priešiška Lietuvos nepriklausomybei ir atsakomybė už ją nustatoma pagal įstatymus.

3. Lietuvos Respublikos teritorijoje negali būti jokių Rusijos, Nepriklausomų Valstybių Sandraugos ar į ją įeinančių valstybių karinių bazių ir kariuomenės dalinių.

**VYTAUTAS
LANDSBERGIS,
LIETUVOS RESPUBLIKOS
AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS
PIRMININKAS**
Vilnius, 1992 m. birželio 8 d.
Nr.1-2622

VINCAS MISIŪNAS IŠKELIAVO...

Vincas Misiūnas, Elizabetho Tautinės Sąjungos skyriaus išdininkas, miręs 1992 gegužės 9 d.

Gegužės 9 dieną, sulaukęs 79 metų, nuo pakartotino kraujo išsiliejimo smegenyse, Elizabeth'o, New Jersey, ligoninėje mirė doras ir jautrus lietuvis Vincas Misiūnas. Buvo kilęs iš Pociūnėlių apylinkės, Panevėžio apskrityje. Savo įsitikinimuose jis buvo tautinės minties žmogus. Per išstisus 40 metų dirbo Tautinės Sąjungos Elizabetho Skyriaus valdyboje, eidamas įvairias pareigas. Vincas buvo neatlaidus Lietuvos okupantams ir jų statytiniams ir tvirtai tikėjo eventualiu Lietuvos prisikėlimu. Ir tai nebuvo vien tik žodžiai. Savo veikla jis buvo nuoseklus ir pastovus savo tėvynės Lietuvos nepriklausomybės principo rėmėjas.

Kaip ir daugelį mūsų šeimų, likusių Lietuvoje, taip ir jo gimines, komunistinė mafija buvo ištrėmusi į Sibiro katorgas. Velionis Vincas tai labai pergyveno. Jo sesuo ką tik nutremta į Sibirą pagimdė dukrelę ir sunkiausiose sąlygose ten užaugino. Po dvidešimties metų tremties parsivežė ją į Lietuvą ir šiuo metu gyvena Panevėžyje. Po prieš paskutinio kraujo išsiliejimo Vincas buvo gerokai nustojęs savo regėjimo ir vis pasiskūsdavo kaip sunku jam skaityti. Lietuvišką ir vietinę spaudą jis labai mėgo ir ją nuolat skaitydavo.

Jo kūnas buvo atvežtas į Brazinskų laidojimo namus Elizabeth'e. Čia per tris dienas šeima ir visi lankytojai, bičiuliai ir artimieji liūdnai išgyveno jo mirtį. Atsisveikinimas įvyko antradienio vakare, kur filipinietis kunigas Peter Acquino sukalbėjo reikalingas maldas. Julius Veblaitis tarė atsisveikinimo žodžius, o Irena Veblaitienė jautriai padėklamavo Aurelijos Balašaitienės eilėraštį "ATSISVEIKINIMAS". Daugeliui nesulaikomai sudrėko akys... Sekantį rytą vyko pamaldos lietuvių Šv. Petro ir Pauliaus bažnyčioje Elizabeth.

tos šiom abiem įstaigom; viso \$800.

Elizabetho ir apylinkės lietuviškoji bendruomenė ilgai pajus didelę tuštumą netekusi šio tauraus žmogaus. Jo našlei Verutei, velionies podukrai Žibutei bei jos šeimai, o taipgi seseriai Marijai Pakštienai, dukterėčiai Nijolei ir kitom gimėnėm Lietuvoje priklauso mūsų gili užuojauta.

Julius Veblaitis.

A.A. VINCO MISIŪNO ATMINIMUI AUKOS LIETUVOS AMBASADAI WASHINGTONE IR LIETUVOS MISIJAI

JUNGTINĖSE TAUTOSE
Čiurlys, Regina ir Kazys.....\$100-
Veblaitis, Irena ir Julius \$105-
Po \$50- Bernotas, Joseph,
Budnikas, Vaclovas ir Ona,
Lukienė, Bronė ir Stukas, Albinas.
Po \$40- Galiūnas, Vera ir
Ray, Navickas, Dale ir Kazys.
Po \$25- Dietrich, Ema,
Kaspariūnas, Kazys ir E., Macys,
M&Z, Macys, Mykolas ir Irena,
Pocienė, Birutė, Ramanauskas,
Jonas ir Monika, Silas, Bruno..
Po \$20- Abraitis, Vytautas ir
Stella, Bartienė, Adelė, Damijonaitis,
Pranas, Lanys, Ona ir Petras,
Savokaitienė, Ona, Subačiuvienė,
Natalija, Zindzius, Antanas.
Iš viso suaukota 800 dol.

APIE SĄLYGAS INVESTUOTI LIETUVOJE

Antanas Butkus

Investuoti Lietuvoje dodelius nėra pelninga, nes jų kursas oficialiais rubliais yra nepalankus, tačiau investuoti į Lietuvos pramonę, prekybą, per akcinę bendrovę, yra labai pelninga.

Investavimo tikslu kalbėjau su Investicines Akcines Bendroves "INVALIDA" vadovybės nariais doc. Algirdu Buču ir mokslų kandidatu Alfonsu Rimkūnu. Jų bendrovė sukurta privatizacijos pagrindu, remiantis Pirminiu privatizacijos įstatymu. Ji yra sukurta kaip Lietuvos piliečių akcinė bendrovė. Savo investicinių čekių sukaupu kapitalu nuperkama pramonės įmonės, fabrikai. Direkcija žiūri, kad perkami objektai būtų produktyvus ir neštų atitinkamą pelną.

Paklausiau, ar akcininkai yra užtikrinami dėl savo įdėto kapitalo, ir kokia garantija?

Formalios garantijos dar nėra, tik firmos asmenų įrodytu sugebėjimu, tačiau garantuojama, kad investiciniai čekiai nepražūs, nes mūsų bendrovė yra pati pirmaujanti investicinė kompanija. Jau pasiektas kritinis svoris – spėta įsigyti už 250 mln. turto. Kiek bus konkrečiai mokama palūkanų, negalime pasakyti, nes tai priklausys kaip sekmingai bus įvestas litas Lietuvoje, kaip jis išsilaikys 3-6 mėn. bėgyje, kaip Lietuvos žmonės juo pasitiks, kokia

bus tarptautinė banko pagalba, kokia bus amortizacija lito įvedime.

Kokia užsienio lietuviams galimybė pasinaudoti Jūsų firma?

Užsienio lietuviai per investicinę bendrovę galėtų išeiti į verslą. Kadangi pirminis investicinis įstatymas neleidžia užsienio lietuviams betarpiu išeiti į biznį, jiems yra nedidelis skaičius teisioginio investavimo galimybių. Tačiau "INVALIDA" gali jų vardu investuoti ir pirkti bet kokią turtą Lietuvoje.

Kaip užsienio lietuviai konkrečiai galėtų Jūsų firmą pasinaudoti?

Galėtų būti keli atvejai:

1. Bendrovė nuperka valstybinį turtą ir drauge su užsienio lietuviu daro bendrą įmonę ir ją administruoja.

2. Užsienio lietuviai per bendrovę nusiperka nuosavybę ir tą nuosavybę administruoja savo naudai.

3. Įsigiję "INVALIDOS" akcijų ir kaip jos dalininkai valdo bendrą turtą.

Kiek Lietuvoje yra tokių firmų?

Jų labai daug ir greitai dauginasi. Iš esamų 150 daugelis jų bankrutavo. Tokių stiprių, kaip mūsų bendrovė, tėra dvi ar trys. Mūsų pasisekimas – plati specializacija į daugelį šakų. Tas sumažina riziką ir teikia didesnę pasitikėjimą.

Ačiū už pokalbį.

A. A.

SESUTEI MARIJAI

Lenkijoje mirus, jos seseriai, mūsų skyriaus ilgametei valdybos narei IRENAI MATONIENEI, ir jos vyrui VYTAUTUI MATONIUI, taip pat ir jų vaikam su šeimomis, reiškiame gilią ir nuoširdžiausią užuojautą

*A.L.T. S-gos Philadelphijos
skyriaus nariai*

Brangiai Mamytei

A.A. JANINAI OSIENEI

mirus, dukrai DR. GRAŽINAI PAULIUKONIENEI ir visai šeimai gilią užuojautą reiškia –

*Edmundas ir Aldona
Drukteiniai*

A. A.

DR.ALDONAI TAURIENEI

mirus, jos liūdintiems – vyrui DR. VYTAUTUI TAURUI, sūnumis DR. ARVYDUI ir Dr. ŠARŪNUI reiškiame gilią užuojautą

*Roma ir Danielius Degesiai
Malė ir Jonas Švarcai*